

SLOVENSKI

Poročevalec

Izdaja in tiska časopisno podjetje Slovenski poročevalec. — Direktor: Rudi Jenhuha. Glavni in odgovorni urednik: Sergej Vošnjak. — Uredništvo: Ljubljana, Tomšičeva ulica št. 1 in 3, telefon 23-322 do 23-324. — Uprava: Ljubljana, Tomšičeva ulica št. 1/II, telefon 23-322 do 23-324. — Oglasi: oddelček Ljubljana, Tivova cesta 7, telefon 21-696. Za ljubljanske naročnike 90-463, za tuznjanje 21-632. — Poštni predal št. 29. — Ziro račun pri Komunalni banki Ljubljana št. 60-KB-3-Z-347. — Mesečna naročnina 230 din.

Izpopolnitev francoske vlade

OD NAŠEGA STALNEGA DOPISNIKA

Pariz, 9. junija. (Po telefonu.) S skupščino na dopustu je vsa francoska politična dejavnost osredotočena na vlado in De Gaullova široka pooblastila. Dnevni red današnje seje ministrskega sveta je zelo obsežen in se nanaša pravzaprav skoraj na vsa trenutno važna vprašanja: izpopolnitev vlade, občinske volitve v Alžiriji, referendum, splošne volitve, ekonomski in finančni položaj, normalizacija stanja na Korziki, odnosi s Marokom in Tunizijo poleg vrste ukrepov drugorazrednega pomena.

Imenovanja ministrov in državnih sekretarjev, ki naj bi izpopolnili De Gaullovo kabineto, še niso uradno objavljena, vendar razgovori, ki jih je vodil predsednik vlade v zadnjih dveh dneh s posameznimi osebnostmi, nam morda dovoljujejo, da v teh sprejetih posameznikih vidimo bodočo De Gaullovo sodelavce. Tako ni izključeno, da bi se socialist Thomas vrnil na svoj položaj ministra PIT, neodvisni Houdet postal minister za poljedelstvo, Michelet (socialnorepublikanski senator) bi dobil ministrstvo za višje sodelovanje, nekli ljudski republikanec ministrstvo zdravstva (Bidault?), dosedanjí visoki komisar za konstrukcije pariške pokrajine Sudreau gradbeno ministrstvo. Dosedanjemu generalnemu direktorju za ekonomske zadeve v Alžiriji Mohamedancu Bouagouru naj bi prav tako bil zagotovljen nek položaj v vladi, dočim drugi še vedno vztrajajo pri imenu Sid Care.

Ime Brouillet, svetnika francoske ambasade pri Vatikanu, čigar funkcije niso bile doslej nikdar vezane za alžirski postol, ki pa je bil De Gaullovo sodelavec v njegovi prvi vladi, najpogosteje ponavljajo kot ime pomočnika za alžirske zadeve, bodisi De Gaullo samega, bodisi generala Salana.

Karakteristično za ta imena je dejstvo, da je med njimi le malo parlamentarcev, ki so doslej prihajali pretežno v poštev za ministrske stolčke in da se De Gaulle raje zateka k visokim funkcionarjem. Toda, kakor rečeno, so še važnejša vprašanja Korzike, Alžirije, financ.

Bivša Pflimlinova vlada je ocenila dogodke na tem otoku kot bistveno različne od alžirskih in jih imenovala upor. Kakšen bo odnos De Gaullove vlade? V teku 15 dni je v 250 občinah bilo ustanovljenih 260 komitejev narodne rešitve. Polkovnik Thomazo se je v soboto zvečer posrečilo končno sestavi departmentski komite, to se pravi šest dni po De Gaullovi investituri. Sestav tega komiteja je — najblže rečeno — zanimiv, kajti predseduje mu De Gaullovo sorodnik Maitlot in vključeni so tudi mnogi častniki, ki jih je Thomazo poklical iz Alžirije. Thomazoju je njegovo vlogo civilnega in vojaškega guvernerja poveril Salan — ali bo sedaj De Gaulle preklical Salanovo postavitev? Thomazo trdi, da je De Gaulle odobril ta ukaz, dočim v Parizu trdijo, da bi se danes utegnili ministrski svet imenovati novega prefekta, ki naj bi stanje normaliziral. Toda ne glede na to, ali se bo Thomazo vrnil ali ne v Alžir, ti komiteji bodo nedvomno ostali na Korziki in pripravljali prihod-

prav tako govori o realizaciji francoske Alžirije.

Poleg teh problemov pa predstavlja največji oreh gospodarski in socialni položaj. De Gaulle se je že sestel s predstavnik socialistične sindikalne centrale FO in jim zatrdil, da preden vlada podvzame karkoli na tem področju, želi spoznati mišljenje organizacij, ki nosijo v veliki meri odgovornost za ekonomski in socialno življenje države. Da bi jih pomiril, jim je izjavil, da sindikalne svobodščine niso ogrožene. Sprejeti sindikalisti so ga obvestili o resoluciji konfederacije, ki zlasti vztraja na nujnosti ekonomske ekspanzije, polni zaposlenosti, borbi proti dvigovanju cen in špekulacijam, izvedbi neobhodnih strukturalnih sprememb.

V teku prihodnjih dni bo sprejel De Gaulle tudi ostale sindikalne centrale in jim prav gotovo govoril o istih načelih.

Medtem Pinay pripravlja svoje peti rešitev. Čeprav uradno vesti še niso potrjene, vendar vsi govorijo o razpisu treh vrst

posojil: dveh notranjih, enega v frankih, drugega v zlatu ali devizah, in tretjega, ki naj bi ga podelile tuje banke. Dejansko naj bi to notranje posojilo v zlatu okrepilo državo in postavljalo neko jamstvo za tuje finančne in bančne kroge.

Alžirija bo zahtevala zopet nove vojaške kredite, ki pa jih misli Pinay odsej podrediti strožji vladni kontroli.

Na področju politike nasproti Maroku in Tuniziji najavljajo posamezni krogi skorajšnjo vrnitev veleposlanika Gorsea v Tunizijo. Trenutno je v Parizu tudi veleposlanik v Maroku Parodi. Ni izključeno, da bodo poskušali najti rešitev vprašanja evakuacije francoskih čet. Tunizija namreč vztraja na tem, da če pred 18. junijem ne bo izvršeno pregrupiranje čet v Bizertu, potem se bo razprava v Varnostnem svetu nadaljevala. Obe državi poudarjata, da sta popolnoma soglasni v pogledu stalšč nasproti Alžiriji in evakuaciji čet.

V. Hreščak

POLOŽAJ V LIBANONU

Spopadi in eksplozije

Kairski tisk je zaskrbljen zaradi položaja v Libanonu — Po pisanju nekaterih časopisov so iraške čete pripravljene, da bi vkorakale v Libanon

Beirut, 9. jun. (Reuter) — Na glavni ulici Bejruta je danes eksplozivna bomba v parkiranem avtomobilu. Ranjenih je bilo sedem oseb. Ponoči so se v Bejrutu slišale močne eksplozije, a tudi streljanje iz pušk.

Libanonska vojska je objavila sporočilo, v katerem je rečeno, da so letalske sile včeraj in danes nadaljevale napade proti upornikom na vsem ozemlju Libanona, posebno na področju Beka. Na tem področju so včeraj izvedli hud napad na upornike. Do spopadov med uporniki in vladnimi silami je prišlo na več mestih. V raznih krajih države je eksplozivno več bomb.

Diplomatska kronika

Brioni — Predsednik republike Josip Broz Tito je sprejel danes ob 11. uri novo imenovane izrednega in opolnočnega veleposlanika republike Indije v Jugoslaviji Ali Yawar Junga, ki mu je izročil povelilnice. Pri izročitvi povelilnic so bili navzoči državni podsekretar za zunanje zadeve Srđja Prica, generalni sekretar predsednika republike Joža Vilfan in šef protokola predsednika republike Sloven Smolčak. Indijskega veleposlanika je spremljal ataše za tisk indijskega veleposlanništva.

Ankara — Turški zunanji minister Zorlu je priredil poslovilno kosilo jugoslovanskemu veleposlaniku v Ankarli Dragomirju Vučiniću, ki se bo kmalu vrnil domov na novo dolžnost.

Lažja »Jugoslavija« v Port Saidu

Port Said, 9. jun. (Tanjug). Ladja »Jugoslavija«, s katero je prispel drugi del tretje izmene odreda Jugoslovanske ljudske armade v sklopu mednarodnih sil Združenih narodov (UNEF), je priplula vrtčaj ob dvanajstih v pristanišče Port Said. Vojake, podoficirje in oficirje, ki so stopili na egiptovska tla, je pozdravil poveljnik odreda podpolkovnik Jože Ožbolt.

Trgovinska pogajanja med FLRJ in Finsko

Beograd, 9. jun. (Tanjug). V Beogradu so se danes začela trgovinska pogajanja med Jugoslavijo in Finsko, ki se nanašajo na podaljšanje letne blagovne zamenjave. Celotna jugoslovansko-finska blagovna zamenjava lani je znašala kakor pol milijarde dinarjev.

Eiskens dobil mandat

Bruselj, 9. jun. (AP). Belgijski kralj Baudouin je zaupal danes katoliškemu voditelju Gastonu Eiskensu mandat za sestavo nove vlade. Gaston Eiskens je že bil na čelu belgijske vlade, preden je prišla na oblast dosedanja koalicija med liberalci in socialisti. V nedeljo, 1. junija, je liberalno-socialistična koalicija izgubila na parlamentarnih volitvah.

Razširitev pravic skupščinskih odborov

IZPREMEMBE V POSLOVNIH ZVEZNE LJUDSKE SKUPŠČINE

Izjava predsednika zakonodajnega odbora zvezne ljudske skupščine dr. Maksa Šnuderla

Komisija zakonodajnega odbora zveznega zbora zvezne ljudske skupščine je izdelala načrt izprememb in dopolnitev poslovniške skupščine, kakor tudi poslovnikov obeh zborov. O tem načrtu bosta razpravljala zakonodajna odbora obeh zborov in nato predložila svoj predlog o izpremembah in dopolnitvah skupščinskih poslovnikov. Glede na to izpremembe je predsednik zakonodajnega odbora zvezne ljudske skupščine dr. Maks Šnuderl izjavil dopisniku Tanjuga naslednje:

PRISTOJNOST ODBORA ZA PROŠNJE IN PRITOŽBE

Poleg manjših izprememb določa načrt nekatere pomembnejše novosti. Pokazalo se je, da ni praktične potrebe, da bi bil v vsakem zboru poseben odbor za prošnje in pritožbe in se zaradi tega predvideva en sam odbor, in sicer kot odbor skupščine. Razen tega bo točneje določeno, kaj lahko ta odbor napravi glede prošelj, ki mu jih pošiljajo. Ako

je prošnja upravičena in so vsa pravna sredstva uporabljena, bo odbor predložil predlog skupščini v odločitev.

V zvezni ljudski skupščini preteklega sklicanja je bilo ustanovljenih od primera do primera več skupnih komisij skupščine in zveznega izvršnega sveta za izdelavo nekaterih zakonskih predlogov. Možnost ustanavljanja takih komisij, njihova sestava, vodstvo in delovni način bo odsej določal poslovnik skupščine. Na predlog zveznega izvršnega sveta lahko skupščina ustanovi skupne komisije, v katerih bi bili člani zborov in zveznega izvršnega sveta, po potrebi pa tudi zastopniki državljanov za proučevanje nekaterih zadev ter pripravljanje načrtov zakonov in drugih sklepov skupščine. Ker so uspehi dosedanjih komisij opravičili to prakso, bodo te komisije, ki bodo urejene s poslovnikom, vsekakor pripomogle k uspešnemu delu skupščine, kar se tiče zakonske iniciative. Nerazdružljivost funkcije predsednika skupščine in članov

zveznega izvršnega sveta s članstvom v skupščinskih odborih se razširja tudi na tiste ljudske poslance, ki opravljajo dolžnost podsekretarja, državnega sekretarja in sekretarja v zveznem izvršnem svetu. To ima svoje opravilno v tem, da so vsi ti funkcionarji izvršilni organi skupščine oziroma najvišji organi uprave federacije ter so neposredno odgovorni skupščini oziroma zveznemu izvršnemu svetu.

Načrt poslovniške tudi točno določa pristojnosti sekretarja skupščine in pravnega svetnika z razdelitvijo njihovih pravic in dolžnosti.

NOVE NALOGE PRORAČUNSKIH ODBOROV

Tudi poslovniški zborovi bodo doživeli nekatere pomembnejše izpremembe in dopolnitve. Pristojnost odborov za proračun je znatno razširjena. Dobilta bosta nove naloge. V bodoče bosta pripravljala v okviru pravic federacije vprašanja, ki so v zvezi z delovanjem finančnih upravnih organov ter proučevala vsa vprašanja, ki so v zvezi z uporabljanjem javnih finančnih sredstev in v zvezi z izvrševanjem proračuna, na podlagi določenih pogojev in podatkov, neposrednih

(Nadaljevanje na 2. strani)

IZ ODBORA ZA PROSVETO ZVEZNEGA ZBORA

V načelu soglasni

Beograd, 9. jun. (Tanjug) Odbor za prosveto zveznega zbora zvezne ljudske skupščine je pod predsedstvom Milke Minić in ob prisotnosti podpredsednika zveznega izvršnega sveta Rodoljuba Colakovića začel danes obravnavati predlog splošnega zakona o šolstvu, o katerem bo zvezna ljudska skupščina razpravljala bržkone še ta mesec.

Ko je seznanil odbor z razpravo v zveznem izvršnem svetu o predlogu sistema izobraževanja in vzgoje v FLRJ, je Rodoljub Colaković opisal dosedanjí položaj za reformo šolstva. Poudaril je, da je bilo nameravano predložiti predlog zakona o šolstvu in predlog o sistemu vzgajanja in izobraževanja, ki ga je izdelala komisija za reformo šolstva, zvezni ljudski

skupščini, medtem pa zvezni izvršni svet ni odobril predloga sistema o vzgajanju in izobraževanju. Delo komisije za reformo šolstva je ocenil kot izredno koristno, vendar pa je ugotovil, da je pristojeno glede na ta sistem ugotoviti določene odnose, pravice, dolžnosti in obveznosti, postaviti neposredne naloge, odrediti konkretne delovne oblike, ki so jih potrdile naše izkušnje. Zvezni izvršni svet je sprejel vse, kar je iz predloga prešlo v predlog zakona. Zvezni izvršni svet se strinja s tem, da se predlog o sistemu izobraževanja in vzgoje v FLRJ tiska kot skupščinsko gradivo k splošnemu zakonu o šolstvu. To gradivo bo lahko zelo koristno služilo prosvetnim delavcem in šolskim odborom, prosvetnim organom in vsem drugim, ki delajo na prosvetnem področju.

Ker se v načelni razpravi o predlogu zakona ni nihče javil za besedo, je predsedujoča Milka Minić odredila glasovanje o zakonskem predlogu, ki je bil v načelu soglasno sprejet. Nato je odbor prešel na podrobno razpravljanje o predlogu splošnega zakona o šolstvu.

Dopolodne so v razpravi govorili razen Rodoljuba Colakovića ljudski poslanci Josip Vidmar, Boris Žihari, Miloš Zanko, Stanka Veselinov, Tasa Mladenović, Nijaz Dizdarević in drugi.

Odbor za prosveto zveznega zbora je popoldne nadaljeval svoje delo.

Novi pretek na Korziki

Pariz, 9. jun. (Tanjug). Predsednik francoske vlade De Gaulle je sprejel nocoj ameriškega veleposlanika Amoryja Houghtona, ki bo jutri odpotoval v Washington na posvetovanje s predsednikom Eisenhowerjem in zunanjim ministrom Dullesom.

Uradno so zanikali novico, da bo bivši alžirski guverner Jacques Soustelle kmalu odpotoval v Pariz.

Danes je francoska vlada sklenila, da bo poslala na Korziko novega prefekta namesto dosedanjega vladnega delegata, ki so ga izgnali prevratniki. Za novega prefekta je bil imenovan Robert Lamasoure, dosedanjí vladni zastopnik v departmaju Indre.

OSVOBODILNO GIBANJE V ALŽIRIJI

Tri velike akcije

Uporniška dejavnost se je razširila z bojišč v notranjosti države proti francoskim posadkam po velikih mestih

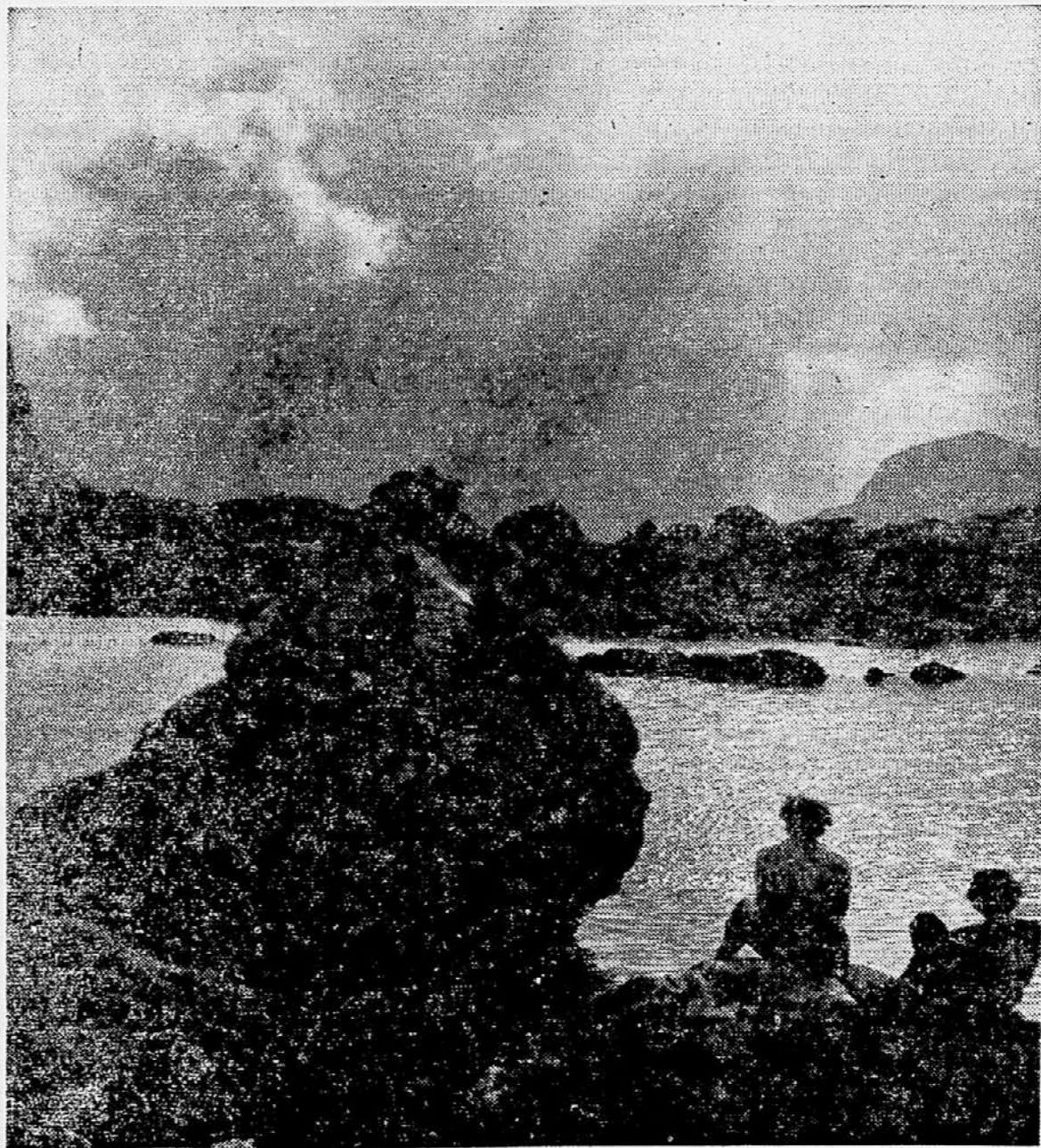
Pariz, 9. jun. (Tanjug). V zadnjih 24 urah so uporniške bote izvedle v mestu Alžirju tri velike akcije. Uradni krogi niso objavili posledic teh napadov, toda v tisku je rečeno, da so bile to prve akcije upornikov v glavnem mestu Alžirju po nedavnem vojaškem prevratu.

Vukmanović v Bonn

Bonn, 9. jun. Davi je z letalom iz Berlina prispel v Bonn na privatni obisk predsednik Zveze sindikatov Jugoslavije Svetozar Vukmanović. Tov. Vukmanović se vrača z enomesečnega zdravljenja s Švedske. Jutri bo nadaljeval pot v Bruxelles. Dj. Z.

VREME

Napoved za torek: Sončno vreme s povzročeno oblačnostjo v opoldanskem času. Zlaga v alpskem svetu nagloje in krajevnih pihan. Nočne temperature med 8 in 12 stopinj, v pritočju okoli 8 in najvišje dnevne do 28 stopinj. Celzila.

Idila ob Triglavskih jezerih

Ob robu dogodkov

Še vedno Ciper

Hude protigrške demonstracije na Cipru, protigrško zborovanje z geslom »Particija ali smrt« v Istanbulu, grški protest pri svetu NATO, policijska ura v vseh ciprskih mestih so med dogodki, ki so po relativnem zatišju spet spravili v ospredje svetovnih dogodkov problem Cipra.

Zgodovina tega otoka je že znana. Osnovna dejstva prav tako. Grki, ki so v večini, hočejo priključitev h Grčiji. Turki, ki so v manjšini, hočejo, da bi ostalo tako, kot je bilo doslej, ali pa v skrajnem primeru razdelitev otoka med Grčijo in Turčijo. Britanci so bolj kot kdaj koli prej prepričani, da potrebujejo otok za svojo strategijo na Srednjem vzhodu (Libanon, Irak, Jordan), obenem pa bi radi zakrpati luknje, ki nastajajo v NATO prav zaradi Cipra in popravili svoje omnožje z Grki in Turki.

Odkar je prišel na otok novi guverner Hugh Foot, je bilo na otoku razmeroma mirno. Zato pa so delovale diplomatske poti in vsajni molk britanske vlade so nekateri tolmачili s tem, da pripravila vlada nov načrt za rešitev ciprskega vprašanja in da bo v kratkem objavila deklaracijo, ki naj bi pomirila duhove namani, kar so pričakovali, če bilo, da bo londonska vlada priznala ciprčanom v vseh pravicah do samoodločbe. Toda britanska vlada je bila predolgo in EOKA je obnovila svojo dejavnost, čeprav ne tako na široko kot pred letom dni.

Sedaj pa so načrti izbravnile hude demonstracije proti Grkom in policija je bila nepostavila red. Trčija ne bi priznala, da se je pri tem zelo potrudila, čeprav se bo kdo navel, ki bo upravičeno vprašal, kako to, da se tako dobro organizirane demonstracije popolnoma presegajo policijo in kako, da niso niti »stutiti«, da Turki ne bi pripravljali. Turško zunanji ministrstvo je brez posebnega poudarka izdalo sporočilo, da Turčija ne bo nikdar pristala na drugačno rešitev kot je razdelitev otoka, in v Istanbulu, ki je bil pred nekaj leti prizorišče pogroma proti Grkom, je ogromna množica ljudi govorila vodilje ciprskih Turkov dr. Kučuk.

Nihče ne trdi, da je London kaj našel o turških načrtih. Toda napeti položaj med ciprskimi Turki in Grki je pač dobro opravilo za trditve, ki se bo nemara pojavila, da otoku ni varno dati pravice do samoodločbe, ker je treba zaščititi eno narodnost pred drugo. In kdo bi bil boljši zaščitnik, kot britanska armada, ki je še na otoku.

Takšna »rešitev« problema ne bi seveda pripeljala nikamor. Res pa je, da bo pravo rešitev v tem teže nati, čim bolj bodo duhovni razburjenji in čim huje bo pravo ali pa umetno podpirano sovraštvo med ciprskimi Turki in Grki. Glede na hudo protigrško razpoloženje v Grčiji in rastoče protigrško razpoloženje v Turčiji, je upravičeno, ali se bo Britanija izplačala sedanja politika, ki bi, kot kaže,raje izgubila prav vse prijatelje na Srednjem vzhodu, pa tudi drugod, samo da bi obdržala vojaško oporišče dvojnoljive vrednosti... -af

NEREDI NA CIPRU

Grčija hoče razpravo

Izjava kralja Pavla v začetku dela skupščine — Makarios je izjavil, da so Ciprčani prisiljeni organizirati samo obrambo

Atene, 9. junija. (Tanjug.) Danes je v Atenah začela z delom nova skupščina petega sklica. Grški kralj Pavle je v govoru v začetku dela sku; ine izjavil, da zahteva Grčija rešitev ciprškega vprašanja na temelju samoodločbe. Ugotovil je, da Grčija v svojih dosedajšnjih naporih, da bi grško prebivalstvo na Cipru dobilo pravico do samoodločbe, ni našla razumevanja. Zato je — po njegovih besedah — nastal težaven položaj ne samo za Grčijo in njen narod, marveč za vse vzhodno-sredozemsko področje.

Nato je kralj Pavle govoril o zunanji politiki Grčije ter izjavil, da ima Grčija tesne zveze in dobre odnose s »prijateljsko Jugoslavijo« in arabskimi državami. Grčija je tudi delala za okrepitev Atlantskega pakta, ki je osnovno jamstvo za var-

nost in nedotakljivost Grčije. Grška vlada je danes sporočila, da je ponovno proučila najnovejši položaj na Cipru, ki je nastal po neredih pripadnikov turške narodne manjšine in da je od »pristojnih oblastev« zahtevala, naj store ustrezne korake. Zastopniki ciprskih Grkov v Atenah so danes zaprosili grško vlado, naj proti tem neredom posreduje v Varnostnem svetu. V sporočilu je dalje rečeno, da je prejela atenska policija ukaz, naj bo pripravljena, če bi prišlo do demonstracij ciprskih študentov.

Korupcijska afera v Avstriji

Dunaj, 9. jun. (Tanjug.) V Avstriji je te dni prišla na dan velika korupcijska afera, ko se je izvedelo, da je industrijski Haselgruber dal podkupnine nekaterim funkcionarjem ljudske in socialistične stranke, da bi dobil bančna posojila v znesku 400 do 500 milijonov šilingov.

Industrijec Haselgruber, lastnik največjega zasebnega kovinarskega podjetja v Wördernu, je prejel ta posojila v času, ko v njegovem podjetju že tri tedne stavlja 1200 delavcev zaradi neizplačanih premij, ki so zajamčene s kolektivno pogodbo. Avstrijski tisk piše, da so nekateri funkcionarji ljudske stranke prejeli od Haselgruberja 20 milijonov šilingov, funkcionarji socialistične stranke pa 10,9 milijona šilingov.

V zvezi s to afero so avstrijska oblastva začela preiskavo, tovarniški svet v Haselgruberjevem podjetju v Wördernu pa zahteva izplačilo premij delavcem ter začetek dela v tovarni.

Glasilno ljudske stranke »Neue Tageszeitung« piše v zvezi s to afero, da bodo v vrstah ljudske stranke napravili red. Casopis se tudi vprašuje, če bo tudi socialistična stranka Avstrije napravila red v svoji organizaciji.

Lira se je »pocenila«

OD NAŠEGA STALNEGA DOPIŠNIKA

RIM, 9. jun. (Po telefonu.) — Lira se je »pocenila«; obrestna mera za izposojeni denar se je znižala od 4 na 3,5%. Ukrep je sledil poročilu, ki ga je pred dobrih tednom dal guverner Narodne banke Donato Menichella, v mislihiskem zavodu so se nakopičile pretirane denarne rezerve, oziroma ponudba denarja je večja od povpraševanja po denarju.

Ukrep ima seveda svojo zgodovino: znana je intervencija ministra za zunanjo trgovino prof. Carlija, ki je zadnje dni marca javno opozoril na nevarnost, da se bodo posledice ameriške »recesije« v kratkem odrazile tudi na italijanskem gospodarstvu, če ne bo prišlo do razširitve izvozne baze na tržišča dežel s socialističnim gospodarstvom. Zakladni minister Medici je dan kasneje najodločneje demantiral, da bi se italijansko gospodarstvo utegnulo znajti v vrtincu ameriške »recesije«. Kampanja proti prof. Carliju, ki so jo nato začeli manj poznani novinarji v različnih listih, je po mnenju mnogih samo potrdila, da je imel Carli prav in da hoče vlada oziroma vladna stranka pred volitvami prikriti pravo stanje.

Guverner Narodne banke je kompromisno razčistil položaj; ni sicer rekel, da se že čutijo »recesijske posledice«, pa tudi zanikal ni tega.

Povedal je samo, da so se nabrale ogromne vsote kapitala, ki leži zamrznjen v tresorjih emisijske banke, ker ni nikogar, ki bi bil pripravljen tvegati riziko v novih investicijah zaradi negotovega položaja na domačem in na mednarodnem tržišču.

Položaj je torej tak, da smatrajo lastniki teh ogromnih kapitalov, da je ugodneje pustiti denar v banki in čakati, kot pa tvegati nove investicije.

Ker se v tem času ni bistveno povečal narodni dohodek, niti hranilne vloge — kar bi do neke mere opravičilo tudi povečanje denarnih rezerv — je diagnoza o večji ponudbi in manjšem povpraševanju točna. Tako stanje se seveda konkretno odraža v gospodarskem življenju dežele: proizvodnja se je znižala za približno 8% v absolutnih številkah v primerjavi z lanskim letom; dejstvo samo na sebi niti ni tako zaskrbljujoče, ker je bilo pre-

nje napade že vnaprej pripravljen, prav tako kot je bil pripravljen pred tremi leti napad na grške državljane v Carigradu in drugih turških mestih. Zastopnik britanskega zunanjega ministrstva je danes izjavil, da je Velika Britanija htevala od Turčije, naj uporabi svoj vpliv za pomiritev na Cipru. Dejal je, da je britanski veleposlanik v Ankari včeraj opozoril turško vlado na nemire na Cipru in zahteval od nje, naj uporabi svoj vpliv za zboljšanje tamkajšnjih razmer.

O ciprskem vprašanju sta se danes v Foreign Officeu pogovarjala turški veleposlanik in britanski zunanji minister. Govorila sta o neredih na Cipru.

Britanski tisk je objavil obširna poročila o neredih na Cipru in v številnih komentarjih obžaloval ravnanje turške manjšine in njenih voditeljev, ki uživajo podporo ankarske vlade.

Britanska vlada pripravlja načrt za Ciper, ki ga bo objavil najkasneje do 17. junija. Ta načrt baje ne določa niti priključitve otoka h Grčiji niti razdelitve, kakor jo zahteva turška vlada.

Odgovor na brazilsko pobudo

Ameriška vlada je z veseljem sprejela pobudo iz Južne Amerike, ker skuša čimpreje popraviti odnose z južnimi sosedi

New York, 9. junija. (Tanjug.) Po odpovedi obiska dr. Milltona, brata predsednika Eisenhowerja, v državah Srednje Amerike, bo Bela hiša poslala Dullesovega pomočnika za mednarodne zadeve Roy R. Rubottoma, da bi osebno izročil odgo-or ameriškega predsednika na nedavno poslanico brazilskega predsednika Kubitschka.

Kubitshek je v poslanici pozval predsednika ZDA, da bi vsestransko proučil odnose med ameriškim in brazilskim. Čeprav je vsebina odgovora na slanicu še neznan, poluradno poudarjajo, da trenutno še ne

mislijo sklicati konference pozglavarjev ameriških držav, pač pa začetni razgovore z Brazilijo, ki bi jih pozneje razširili na vse druge države. Najvažnejši dogodek v tej zvezi bi bil morebitni Dullesov obisk v Braziliji konec leta. Takrat bi utegnili sklicati sestanek zunanjih ministrov za hodne pobole.

Ameriška vlada je z veseljem sprejela pobudo iz Južne Amerike, ker skuša čimpreje popraviti odnose z južnimi sosedi, ki so se hudo poslabšali po sovražnih demonstracijah med nedavnim Nixonovim bivanjem v južnoameriških državah. Brezilo je — kakor trdijo — k temu koraku prislil resen finančni položaj, ki se lahko spremeni v hudo krizo. Težave so nastopile zaradi naglega padca cen kave, s katero Brazilija prejema dve tretjini dolarskih dohodkov za pokritje uvoza. Trenutno ima deset milijonov vreč kave preseška, kar znaša enoletni izvoz v ZDA. Da bi preprečila katastrofalni padec cen, je vlada dala subvencije domačim proizvajalcem, kar je povzročilo naglo inflacijo in padec uvoza zaradi pomanjkanja dolarskih deviz. Ob podpiri ZDA bo mednarodni denarni fond dovolil brazilski vladi, da iz svojih dolarskih rezerv umakne še 37.500.000 dolarjev, tako da bi od

prvotne vsote 150 milijonov dolarjev ostalo še toliko denarja, kolikor bi ga umaknila. Poleg tega je ameriška vlada pripravljena sprejeti Kubitschkovo zahtevo po odgodbiti povrnitve prejšnjih posojil v znesku 300 milijonov dolarjev pri ameriški banki za uvoz in izvoz, dalje proučiti možnost novega posojila v znesku 150 milijonov dolarjev in prvič po vojni začeti s pogajanjimi za stabilizacijo cen kave, ki poleg Brazilije pomeni še za osem drugih južnoameriških držav vprašanje uravnovešanja trgovinske bilance.

Ameriški dopisniki iz Južne Amerike pa opozarjajo na tri neugodne činitele za politiko ZDA. Prvi činitelj se nanaša na okrepjeno trgovino v obliki zamenjave med SZ in temi državami. ZSSR je ponudila Braziliji 200.000 ton surove nafte v zamenjavo za kavo in bomba. Med Urugvajem in ZSSR je že prišlo do zamenjave 1,2 milijona sodčkov surove nafte za volno. Sovjetska zveza je v Čilu že kupila 14 ton bakrene žice, v Columbiju nekaj kave, v Argentini večje količine mesa, volne in kož, medtem ko je ponudila Boliviji prodajo toplotnice za kositler, Ekvadorju pa nekaj manjših tokvar predelovalne industrije.

Čeprav so latinsko-ameriške države zastopane v trgovini z ZDA z eno četrtino celotne zunanjetrgovinske zamenjave — to je kakih 4 milijarde dolarjev — medtem ko je trgovina s SZ in drugimi vzhodnimi državami malenkostna, dopisniki opozar-

jajo na možnost, da bi prišlo do velikih sprememb, če ZDA ne bodo našle možnosti, da s nudijo pomoč za premagovanje gospodarskih težav, ki jih je neposredno povzročila dolgotrajna ameriška recesija.

Drugi činitelj se nanaša na dokončni sklep ameriških petrolejskih družb, da ne bodo investirala v naprave za vrtnanje nafte v Argentini in v rafinerije, ker novi predsednik Frondizi kljub tih objavi Nixonu med njegovim nedavnim obiskom ni hotel skleniti pogodb o koncesijah na temelju razdelitve dobička, ampak samo sporazume za usluge za določeno ceno. Naposled gre še za stališče ameriških zasebnih in državnih organizacij, ki nečejo financirati opremo za nacionalizirano industrijo nafte. Prav to dejstvo po poročilih ameriških dopisnikov — je glavni vzrok za zelo razširjeno nezadovoljstvo do ZDA v brazilski javnosti. To se trenutno izraža v pripravah brazilске skupščine, da bi vzela koncesije za izkoriščanje električne energije ameriškim in drugim tujim investitorjem. Nacionalistični krogi so nezadovoljni z vladno politiko, ki skuša notranjo inflacijo premagovati s tujimi posojili in tako tirajo državo v vse večjo odvisnost od ZDA.

V washingtonskih krogih ne prikrivajo resnega gospodarskega položaja v Braziliji in drugih državah Latinske Amerike. Izpravila z Nixonove poti napovedujejo »obsežne ukrepe, za katerih izvedbo pa bo potrebno mnogo časa«.

VELIKA BRITANIJA — FRANCIJA

Razčiščevanje odnosov

Pismo predsednika francoske vlade so označili za »zelo prijateljsko« — V spodnjem domu se bo začela razprava o obrambi in razorožitvi

London, 9. jun. (Tanjug.) V Londonu so danes potrdili, da so prejeli odgovor na drugo pismo britanskega premiera Macmillana generalu de Gaulleu. Vsebinsko pismo predsednika francoske vlade so označili kot zelo prijateljsko. Brzojavne čestitke britanskega premiera de Gaulleu in predlog za sestanek, ki je kmalu sledi čestitkam, tolažilja in obveščanih krogih v Londonu kot željo predsednika britanske vlade, da bi vzel pobudo v svoje roke, preden bi de Gaulle utegnil storiti kakršnekoli korake, ki bi utegnili biti neprijetni tako za London kakor za Washington.

Tukaj trdijo, da je de Gaulle zagotovil svojim anglo-ameriškim zaveznikom, da se bo Francija držala svojih obveznosti v Atlantskem paktu in evropskih organizacijah, da pa je hkrati zahteval njihovo podporo za svojo politiko v Alžiriji.

Kar zadeva Veliko Britanijo, bo po tukajšnjih izjavah podpirala vse francoske korake, ki objubljujejo razumne rešitve, čeprav — kakor piše diplomatski sodelavec »Observerja« — de Gaullova politika v tem pogledu še ni jasna. Tudi se ni podaljšal o stališču drugih atlantskih zaveznikov, posebno Zahodne Nemčije. Zato današnji »Times« piše, da bo morala politika generala de Gaulle dobiti mnogo določnejše oblike, preden se bodo opazovali prepričali, da Francija stoji na istih položajih, na katerih je stala prej.

V Londonu sodijo, da bodo na sestanku med Macmillanom in de Gaulleom, ki ga pričakujejo kmalu, proučili vse plat francoske politike, medtem ko bo Macmillan posredoval de Gaulleu ameriške stališče.

Na zahtevo laburistične opozicije se bo jutri v spodnjem do-

mu začela razprava o obrambi in razorožitvi; hkrati s pregledom nekaterih zunanje-političnih vprašanj, med kateri sodi tudi položaj v Franciji.

Medtem ko bo premier Macmillan skoraj istočasno v Washingtonu razpravljal z Eisenhowerjem o istih vprašanjih, bodo laburisti izkoristili priložnost, da bi izvedli pritisk na vlado in zahtevali od nje, naj se določneje izrazi o sestanku na najvišji ravni, o ustavitvi jedrskih poskusov in zmanjšanju oboroženosti s Srednjim vzhodom. Opozicija bo tudi zahtevala pojasnila o dopisovanju med Macmillanom in de Gaulleom.

Po mnenju konservativnih krogov razprava ne bo dala nobenih določenih odgovorov na ta vprašanja, ker se bo voditelj spodnjega doma Richard Butler, ki zamenjuje premiera Macmillana, trudil, da ne bi otežkoval pogovorov v Washingtonu s kakšno nepremišljeno besedo v spodnjem domu.

Zato ni verjetno, da bi Butler v odgovoru na vprašanja laburističnih poslancev glede sestan-

ka na najvišji ravni povedal kaj več, kot je izjavil Macmillan na včerajšnji tiskovni konferenci v Ameriki. Kar zadeva ustavitve poskusov, bo razprava najbrž pokazala — kakor to ocenjuje današnji »Times« — da je »prezgodaj pričakovati kakršno koli definicijo vladnega stališča do ustavitve jedrskih poskusov«.

Toda laburisti bodo osredotočili svoje napade prav na to vprašanje, ker zahtevajo ustavitve poskusov kot dejanje dobre volje Velike Britanije, vsaj dokler se ne bi končal pogovor na najvišji ravni. Vlada je doslej vztrajala pri stališču, da ni mogoča nikakršna ustavitve poskusov, ki ni povezana z drugimi platmi sporazuma o razorožitvi. Pogovori v Washingtonu utegnejo povzročiti določene spremembe v tem stališču in zato se bo razprava v spodnjem domu v glavnem sukala okrog nezadovoljivih pojamil vladnih govornikov.

Sklicanje sestanka na najvišji ravni in sklenitev vsaj omejenega sporazuma o razorožitvi, kot na primer sporazum o ustavitvi poskusov, ko bo seveda ustrezno britanski zahtevi, da London dobi atomske informacije od ZDA — pomenita upanje za premiera Macmillana, ker bi tak uspeh zasenčil notranja trenja (zakon o najemninah in dvig življenjskih stroškov) in bi celo lahko zagotovilo zmago konservativcem na prihodnjih volitvah.

Želje in zahteve Tržačanov

OD NAŠEGA STALNEGA DOPIŠNIKA

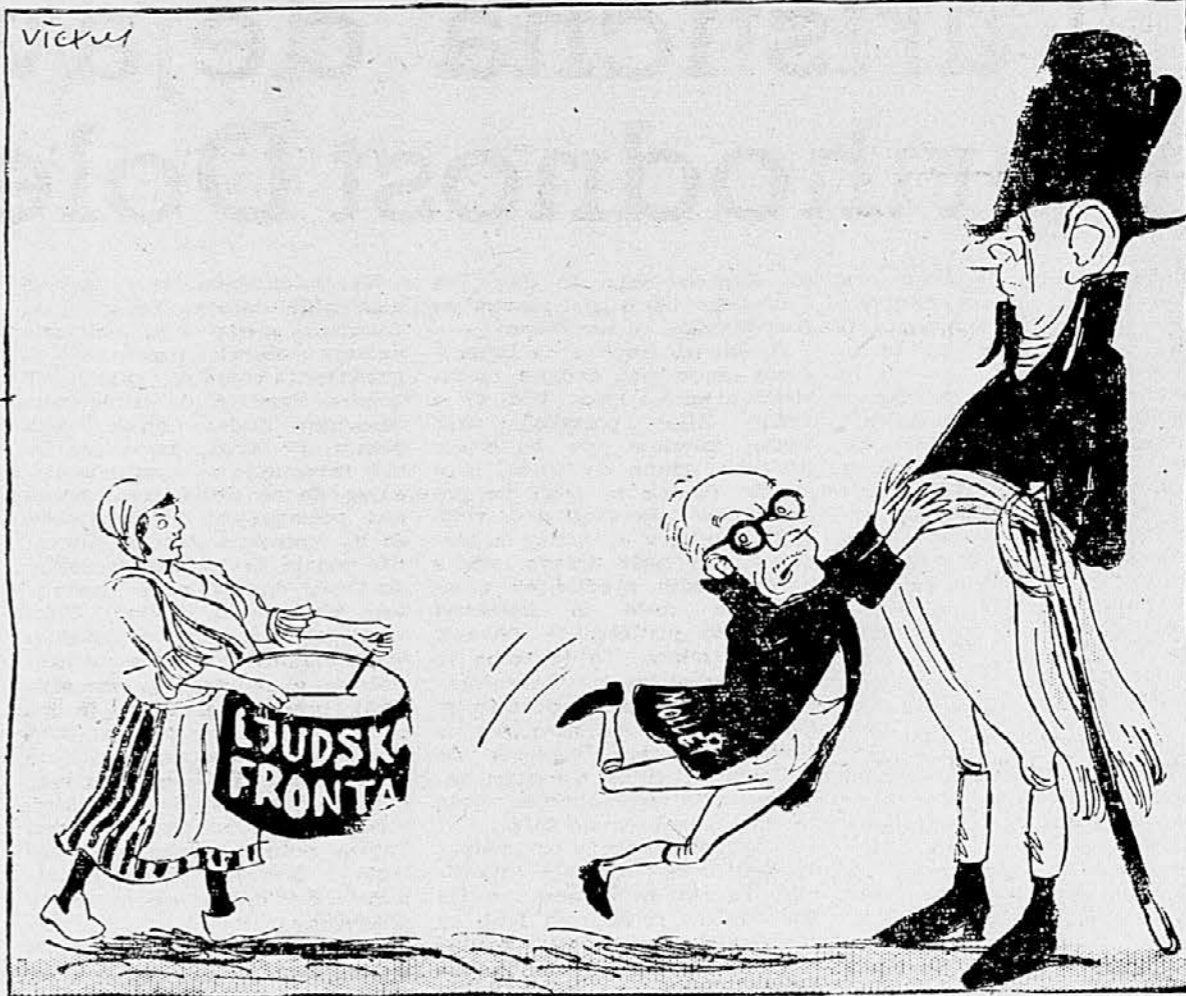
Trst, 9. junija. (Po telefonu.) Danes se začne tridnevno posvetovalje med tržaškimi in avstrijskimi trgovskimi zbornicami. Razpravljali bodo v prvi vrsti o železniškem problemu in o gradnji novih cest, dalje o pomorskih zvezah in tudi o načrtih za gradnjo naftovoda. Dotaknili se bodo tudi vprašanja odnosov Avstrije do tržaškega pristanišča v okviru evropske gospodarske skupnosti in načrta za ustanovitev področja svobodne izmenjave. Posvetovalje bo slišelo za podlago prihodnjega sestanka italijansko-avstrijske pod komisije za tržaško pristanišče.

Iz Rima pa je ministrstvo za zunanjo trgovino sporočilo, da je sprejelo nekatere zahteve tržaških gospodarstvenikov, ki so jih prejeli; ledeč obrazložili zunanjemu ministru, ko se je mudil v Trstu. Ni znano, ali spada med te sprejete zahteve tudi predlog, da se odstranijo vse omejitve, ki ovirajo, da bi se regionalni trgovinski sporazum med Trstom in Jugoslavijo v celoti izkoristil. Od predvidenih 2 milijard in 150 milijonov lir ostane namreč neizkoriščena skoro ena milijarda lir.

Hkrati pa spričo poletnih mesecev narašča obojnji osebni promet, ki je urejen na podlagi videmskega sporazuma. Kar se čuje Tržačanov, si želijo, da bi vse formalnosti v zvezi s

potnimi listi, kar bi razbremenilo promet preko mednarodnega bloka pri Škofljah. Končno se Tržačani močno pritožujejo nad ravnanjem italijanskih carinskih organov, ki kršijo člen 38. videmskega sporazuma z zaplambami bencina v tankih avtomobilov. Potniki se upirajo in prišlo je že do primerov, da je zadeva prišla pred sodnijo. Zanimivo je, da je v nekem nedavnem primeru državno tožilstvo ukazalo vrniti lastniku avtomobil, ki ga je zaradi v Kopru kupljenega bencina carina zaplenila. Pričakuje se, da bo sodišče v kratkem v nekem primeru izreklo meritorno razsodbo, ker je jasno, da gre za kršitev videmskega sporazuma.

Vendar pa je za slovenskega okoliškega kmeta trenutno glavna skrb letos izredno huda suša. Škoda, ki jo povzročila in jo bo povzročila, je zelo velika. Zlasti trpe zgodnji pridečki in travniki, ki so vsi ožigani. Računajo, da bo pridelek krme znašal komaj eno četrtino normalnega in bo torej v prvi vrsti najbolj prizadeta živinoreja. P. L.

ODNOSI MED ZDA IN JUžnoAMERIŠKIMI DRŽAVAMI

Turistična dejavnost in prihodnost Dolenjske

Glede turizma je Dolenjska zapra knjiga. Njene naravne lepote in številne znamenitosti pozna le malo ljudi; in še to le v ožji domovini.

Toda če je bilo tako do včeraj, jutri ne bo več. Knjiga dolenjskih lepote in znamenitosti se je pričela odpirati širšemu krogu ljubiteljev nedotaknjene narave in drugih znamenitosti, ki jih tudi na Dolenjskem ne manjka. Nova avtomobilska cesta bratstva in enotnosti, ki jo gradi naša mladina, in druge ceste bodo med drugim odprle tudi pot turizmu v osrčje Dolenjske.

Ne bo več dolgo, ko bodo nove ceste omogočile turistu dostop v osrčje Gorjanec od Vah-te mimo nekdanje žage in Gospodnice do Krvavega kamna in naprej do Miklavža, kjer že vrsto let gostoljubno sprejema goste vedno šegavi Hudoklinov Nace. Cesta iz Sentjerneje čez Javorovico in naprej do Sostže bo povezana s cesto proti Opatov gori do planinske kočice na Polomu. Ceste čez ta dolenjski planinski masiv bodo med drugim povezale tudi dva bratska naroda s še eno prometno potjo.

Del romantične soteske reke Kolpe je še dostopen; od Dolja iz Poljanske doline do vasi Vrt in od Fara do vasi Žage je še speljana cesta. Skoda, da se je delo pri gradnji te moderne ceste po dolini naše najstarejše reke ustavilo. Kolpa je v teh dneh tako čista, da se vidi dno kot v kozarcu. Toplota vode je že maja dosegla 24 stopinj Celzija. Iz leta v leto je več kopalcev v Kolpi, toda ne samo domačinov.

Tudi do največje planinske kočice na Dolenjskem, do kočice na Mrenji gori, bodo v prihodnjih letih izboljšane ceste. Sem ne prihajajo izletniki in oddiha potrebnih ljudi samo v poletnih mesecih. Pozimi je vsako leto več smučarjev, ki so odkrili v bližini doma idealna smučišča, našle slebca pa tudi na Gorjančici. Tako se vzporedno z letnim turizmom krepi tudi zimski turizem.

V perspektivnem načrtu predvidena modernizacija ceste Novo mesto - Karlovca oziroma Novo mesto - Metlika - Črnomelj - Vinica - Bosanci s povezavo na modernizirano avtomobilsko ce-

sto Zagreb-Reka in dalje na Jadransko cesto bo pomembna gospodarsko in turistično.

Turistična društva na Dolenjskem skrbijo med drugim za turistično vzgojo ljudi. Tudi to je važno. Zlasti posvečajo skrb vzgoji mladine, da bo imela pravičen odnos do turizma. Dolenjski človek je znan po gostoljubnosti. Letošnji prvi večji stih Dolenjcev z ljudmi iz raznih krajev naše države, stik s tisočih mladih graditeljev avtomobilskih cest in kolektivni gradbeni podjetji je pokazal najlepši odnos. To je treba še naprej izboljševati. Zavrčamo hlapčevsko ponižnost pred tujim človekom, pač pa nam gre za človeški tovariški odnos do vsakogar, ki pride z dobrim namenom. Najpomembnejšo vlogo pri taki vzgoji imajo šole.

Objektivne pogoje za razvoj turizma bodo povečale investicije, ki jih že dajemo in jih bodo dali v prihodnjih letih za povečanje zmogljivosti gostinstva ter za gradnjo novih objektov. Obnovljen grad Otočec sredi Krke bo posledaj takoj po odhodu glavnega štaba mladinskih delovnih brigad gotovo najprivlačnejša turistična točka na Dolenjskem. Vabljeni bo tudi zmanjšani bazen pri zdravilišču Dolenjske Toplice, ki bo do gradnje še letos. Odobren je tudi investicijski kredit za povečanje zmogljivosti in modernizacijo zdravilišča Šmarješke Toplice. V Črnomlju bodo pričeli drugo leto graditi manjši hotel s tujskimi sobami. Prav tako pripravljajo načrte za gradnjo gostišča s tujskimi sobami; v Metliki pri kopalšču na Kolpi.

Štiri osemletke v Skoplju

V Skoplju si prizadevajo izboljšati učne pogoje v šolah. Zato bodo zgradili več novih šolskih stavb. Poleg višje gimnazije na področju mestne občine Kiselja voda bodo začeli leto v Skoplju graditi še štiri osemletke. Za njihovo zgraditev so namenili letos 235 milijonov dinarjev. Prav tako sedaj litijo pri gradbenih delih na starih drugih šolah, ki pa so jih začeli graditi že lani.

Na Dolenjskem je že precej planinskih domov. Na splošno so dosežena sredstva za turistične namene obrnili predvsem za gradnjo in opremo planinskih domov. Prav je, da omogočimo delovnim ljudem obisk naših planin. Po drugi strani pa so bile investicije za planinske domove, če ne drugo, vsaj ponekod preuranjene. Praksa kaže, da je potrebno najprej ustvariti pogoje za turizem v dolini. Planinski domovi pa so podaljšek turizma iz doline. Tako se dogaja, da imamo zmogljivosti planinskih domov neizkoriščene v dolini pa so zmogljivosti premajhne. Prav je na primer, da je na Polomu nad Kostanjevico lep planinski dom še bolj pa bi bilo potrebno vsaj eno sodobno gostišče s tujskimi sobami v Kostanjevici, skozi katero potujejo dnevno stošice ljudi iz številnih držav, pa ni mogoče dobiti okrepčilo in prenočišča.

Letošnji turistični promet na Dolenjskem kaže v prvih mesecih kar lep napredek. V Novem mestu se je povečal nasproti prometu v letih mesecih lanskega leta za 22 odstotkov, v Dolenjskih Toplicah za 35 odst. in v Šmarjeških Toplicah kar za 149 odstotkov. Res je skupinskih obiskov manj zaradi zaprtosti cest, je pa toliko več posamičnih.

V priznanje je treba šteti gostiščem, da niso zvišali cen, saj so se približno enake kot lani. V zdravilišču Dolenjske Toplice stane celodnevna oskrba 850 do 1000 din. v hotelu Metropoli v Novem mestu stane 800 do 900 din. v hotelu Kandija 700 do 800 din. v kopalšču na Leki 600 do 700 din. V planinskih domovih Vinke Paderšica na Gorjančici in na Polomu stane celodnevna oskrba le 250 do 450 din. V zasebnih gostiščih v Trebnju, Sentjerneju, Sentruortu, Semiču, Žužemberku, v Mokronogu in drugih krajih nudijo celodnevno oskrbo za največ 500 din. V zdravilišču Šmarješke Toplice stane pension 750 do 820 din. V več gostiščih stane pension le 400 do 450 din dnevno.

Turistična podzveza v Novem mestu pravkar pripravlja izdajo Vodnika po Dolenjski. To bo

prvi turistični priročnik, ki bo zajel razen območja novomeškega okraja še Kočevoško in del dosegednega trboveljskega okraja do Bizeljskega. Vodnik bo izšel še letos. Prav tako pripravljata Okrajna gostinska zbornica pomatis prospekta »Lepote Dolenjske«, ki bo dopolnilen s nekaterimi novimi fotografijami zlasti iz Obsavja. Prav gotovo pa je najboljša propaganda za obisk krajev dobra in cenena postrežba v gostiščih. Tudi glede tega so v zadnjem času napravili velik korak naprej. Čedalje več je gostišč po Dolenjski, ki so znana po dobri in solidni postrežbi ob vsakem času. Oprema gostinskih lokalov s sodobnimi tehničnimi pridobitvami, za katero si zlasti prizadeva dokaj uspešno Okrajna gostinska zbornica ob pomoči ljudskih odborov in turističnih društev, je prav tako važen objektivni pogoj za dobro in solidno postrežbo.

Obiranje češenj v Goriških Brdih. (Foto: Selhaus)

Trg s kmetijskimi pridelki

Iz okraja Murska Sobota nam sporočajo, da se je ponudba govejv živine povečala; malenkostno tudi ponudba telet in prašičev. Kljub odskupitju po 300 din. v okraju Gorica se bo odkup zgodnjega krompirja predvidoma pričel v drugi polovici junija, ker je divorčje zakasnilo za cca. 14 dni. Zelenjava bo pridelani manjši in kvalitetno slabši. Ponudba zelenjave je bila nekoliko manjša. Kmetijske zadruge so prodajale češnje po 30 din. in dravovrsto po 20 din. Ponudba češenj je dobra ter so jih dosedaj zadruge odkupile cca. 800 ton. V okraju Koper je bila zelenačo česnje po 30 din. in dravovrsto. Graha je bilo dovolj, maloprodajna cena mladega krompirja je bila povprečno 55 din. nove češnje 60 din. Primanjkujeta jagod. Obstoječa zelena povrsta odkupnih cen živine, medtem ko je cena mraščevin prasičev padla za 5 din pri kg žive teže. V Ljubljani je trg z zelenjavo še vedno odvisen od dobav iz Dalmacije in Slovenskega Primorja. Močno se je povečal promet s češnjami, jagodami, mlado češnjo, solato iz Parmazana pa so bile količine mladega krompirja in graha. Večja ponudba govejv živine kot posledica suše še ni vplivala na znižanje odkupnih cen. Kmetijski pridelki - cene od 2. do 8. junija 1958.

Cena: pri KZ na deb. na drob.

Okraj	Krompir (star):	11	15
Ljubljana	11	14	15
Celje	10	12	13
Koper	10	12	13
Gorica	11	14	15
Krompir (mladi):			
Ljubljana	70		
Murska Sobota	100		
FIZOL:			
Ljubljana	72	110	
Celje	65	90	
Koper	80	95	110
Gorica	85	75	85
ŠVEŽE ZELJE:			
Ljubljana	67	76	
Celje	60	70	
Gorica	45	50	
ČEBULA (mlada):			
Ljubljana	49	86	
Celje	54	59	
Gorica	40	50	
PRASICI:			
Ljubljana	215	150	
Novo mesto	195	130	
Celje	200	130	
Koper	215	150	
Gorica	195	130	
Mur. Sobota	180	130	
PAČKA:			
Ljubljana	13	15	
Novo mesto	12,5	15	
Celje	13	15	
Koper	16	17	
Gorica	13	15	
Murska Sobota	12	12	
MLEKO:			
Ljubljana	27	31	
Celje	24,5	32	
Koper	29	32	
Gorica	34	32	
GRAH:			
Ljubljana	10	90	
Celje	70	90	
Koper	30	40	
Gorica	45	80	
Murska Sobota	45	70	
ČEŠNJE:			
Ljubljana	50	60	
Celje	55	65	
Koper	40	55	
Gorica (ml. kv.)	20	35	
Murska Sobota	20	30	
GOVEDO (srednje kvalitete):			
Ljubljana	155	320	
Novo mesto	135	320	
Celje	145	320	
Koper	152	320	
Gorica	125	320	
Mur. Sobota	120	250	
TELETA:			
Ljubljana	220	270	
Novo mesto	220	240	
Celje	210	240	
Koper	225	250	
Gorica	215	240	
Mur. Sobota	175	205	

Sladke goriške češnje...

Mat narava je letos obilo obdarila Goriško, Vipavsko, Brda in Kras s sladkimi češnjami. Ko smo se te dni povzpeli iz Soške doline čez prelaz Vrhnjavo, so se pred nami razgrnila čudovito lepa Goriška Brda. Delovni kmetje, stari in mladi, so viseli na češnjevih vejah in obirali češnje v lično izdelane košarice iz vršja. Mlad fant ali dekle vam s spretnimi prsti nabere dnevno tudi do 100 kg češenj. Vse briške kmečke družine pa v tem času nimajo dovolj delovnih rok, da bi zmogle vse del. ki se je kar nagradilo. Čaka jih namreč še delo na polju in v vinogradu, pa še košnja je vmes. Češnje v sadovnjakih pa pod zgornji briški soncem kaj hitro dozorevajo. Letos, pravijo, ni bilo prestanka med dozorevanjem zgodnjih, srednje ranih in poznih češenj. Zato so mnogi šli po mlado delovno silo celo na Komberško in Banjšice, ki naj bi jim pomagala obrati lep pridelek češenj. Od 3200 ton prejšnjega leta je letos na Goriškem naj bi jih samo Brda dala skoraj polovico.

Češnjeva drevesa se namreč ponekod kar šibijo od številnih plodov. Kmet iz Snežatnega, katerega smo našli pri obiranju češenj pod vasjo, nam je vedal, da bi bilo še veliko več in lepše razvitih plodov, ko bi bilo dovolj dežja in vlage. Sicer pa je pripomnil, da tudi obilna vlaga in dežja dozorevajočim češnjam bolj škoduje kot sončni žarki. Češnje namreč razpokajo in niso tako sladke pa tudi prodajo se le stežka, izvoziti pa takih češenj sploh ni mogoče.

Sladke pa so letos naše češnje, se je nasmehnilo mlado dekle vrh drevesa in pokazalo vrsto zdravih belih zob med polnimi. Košare in jerbasi vrhano polni, jih proti večeru odneso v zbiralnice kmečkih zadrug, kjer jih odkupujejo pozno v noč. Vse češnje, ki jih naberejo na vsaki čez dan - in teh je v vsaki vasi tudi po več ton - je treba stehitati, deloma še prebrati in nato odpremiti čimprej v potrošna središča ali za izvoz.

Od dreves do zadrugnih in zadrug do trgovskih priskrbelnic gre delo še kar dobro od rok, čeprav ne moremo trditi, da vsi pridelovalci vestno prebirajo češnje, saj se tu pa tam med lepim blagom le najde tudi »drobiž«.

Na Humu, kjer so poleg zadružnega doma te dni odprli novo skladišče, smo videli mnogo zabojev češenj prejšnjega leta, ker kupci niso prišli pravočasno ponje. Razen tega jim je zmanjkalo tudi embalaže, katere trgovska odkupna podjetja tudi niso priskrbela za drugim pravočasno, kar vsakega zavira odkup.

Na sedežu kmečke zadruge Kojsko smo bili priča kaj živahnih razprav o zdajšnjih motnjah pri odkupu. Upravnik zadruge je nagovarjal uslužbenca, ki v vaseh prevzema češnje od kmetov, ki potrošijo, češ da je telefoniral in urgiral na Trgovsko zbornico, na Flores, obrat goriške poslovne zveze, in ne vem še kam, naj nujno pošljejo embalažo in naj pridejo po češnje, da to hitro pokvarljivo blago pride čimprej v potrošna središča. Res je sicer, da se bliža te dni odkup češenj največjemu razmahu in da je naval s češnjami močan. Res pa je tudi in vsi znaki kažejo, da se odkupna podjetja niso dovolj temeljito pripravila za odkup. Morda pa so nekatera čakala, da se zniža cena češenj, da bi iz tega cenala dobičke?

Nerazumljivo nam je namreč, kako je moglo priti do pojava, o katerem so nam povedali tovariši iz Ljubljane. Tedaj, ko se je bližal odkup češenj na Goriškem vrhuncu so bile v Ljubljani češnje tudi po 60 din kg, medtem ko jih je podjetje Flores iz Sempetra poslalo franko Ljubljana po ceni 32 do 35 din za 1 kot češnja rdečimi lici. Ko so košare in jerbasi vrhano polni, jih proti večeru odneso v zbiralnice kmečkih zadrug, kjer jih odkupujejo pozno v noč. Vse češnje, ki jih naberejo na vsaki čez dan - in teh je v vsaki vasi tudi po več ton - je treba stehitati, deloma še prebrati in nato odpremiti čimprej v potrošna središča ali za izvoz.

zanje tudi vsakodnevni prevoz na delovno mesto in domov. Ob vsem tem jim v tem kritičnem času primanjkuje še okoli 200 mladih delavk, katerih kljub prizadevanjem ne morejo dobiti za sezonsko delo. Zaradi tega morajo ostale, ki sicer delajo v dveh izmenah, opravljati še nadurno delo, da nekako morejo prebrati na dolgih mizah »gore češenj«, katerih se dnevno nakaopi nad 80 ton. Doslej so odkupili že okoli 1000 ton češenj, od katerih je šlo nad 300 ton za izvoz. Izvažajo namreč tudi podjetje Voče Zagreb s svojo zbiralno bazo v Novi Gorici. Te dni se je odprl trg tudi z Vzhodno Nemčijo, ki bo kupila 900 ton goriških češenj. Sicer izvažajo češnje v Avstrijo, Zahodno Nemčijo in deloma v Italijo. Če bo dovolj kakovostnih češenj, bodo lahko izvozili do 2000 ton. Zaradi večjih možnosti izvoza se je odkupna cena prvorazrednim češnjam zvišala za 5 din.

Novi plantažni sadovnjaki v Prespi

V znanem sadjarskem središču Prespi ob Prepskem jezercu razvijajo letos moderno sadjarstvo še naprej. Samo kmetijska zadruga v Resnu je letos na 310 ha uredila nove plantažne sadovnjake. Te bodo lahko namakali z vodo iz Prepskega jezera s prekopki, ki jih gradijo.

Zaradi močno naraščajočega cestnega prometa je v zadnjem času zelo poraslo število prometnih nesreč. Večina teh nesreč je posledica neupoštevanja cestno-prometnih predpisov. Nekateri delajo to zavestno, drugi zopet teh predpisov - vsaj temeljnih - ne poznajo.

Da bi se zmanjšalo število prometnih nesreč in nevarnih položajev, zlasti v naseljenih krajih, naš pešec, kolesarji in vozniki upoštevajo tudi take pravila:

Če je vozilce dovolj široko, se morajo voziti še pred križiščem razstreliti tako, da se drž skrajne leve strani desne polovice vozilca, ki namerava zaviti v križišču na levo. skrajne desne strani

NEKAJ NASVETOV PEŠCEM, KOLESARJEM IN VOZNIKOM!

Zaradi močno naraščajočega cestnega prometa je v zadnjem času zelo poraslo število prometnih nesreč. Večina teh nesreč je posledica neupoštevanja cestno-prometnih predpisov. Nekateri delajo to zavestno, drugi zopet teh predpisov - vsaj temeljnih - ne poznajo.

Da bi se zmanjšalo število prometnih nesreč in nevarnih položajev, zlasti v naseljenih krajih, naš pešec, kolesarji in vozniki upoštevajo tudi take pravila:

Če je vozilce dovolj široko, se morajo voziti še pred križiščem razstreliti tako, da se drž skrajne leve strani desne polovice vozilca, ki namerava zaviti v križišču na levo. skrajne desne strani

Če je vozilce dovolj široko, se morajo voziti še pred križiščem razstreliti tako, da se drž skrajne leve strani desne polovice vozilca, ki namerava zaviti v križišču na levo. skrajne desne strani

Zaradi močno naraščajočega cestnega prometa je v zadnjem času zelo poraslo število prometnih nesreč. Večina teh nesreč je posledica neupoštevanja cestno-prometnih predpisov. Nekateri delajo to zavestno, drugi zopet teh predpisov - vsaj temeljnih - ne poznajo.

Da bi se zmanjšalo število prometnih nesreč in nevarnih položajev, zlasti v naseljenih krajih, naš pešec, kolesarji in vozniki upoštevajo tudi take pravila:

Če je vozilce dovolj široko, se morajo voziti še pred križiščem razstreliti tako, da se drž skrajne leve strani desne polovice vozilca, ki namerava zaviti v križišču na levo. skrajne desne strani

Če je vozilce dovolj široko, se morajo voziti še pred križiščem razstreliti tako, da se drž skrajne leve strani desne polovice vozilca, ki namerava zaviti v križišču na levo. skrajne desne strani

Ostanki žužemberškega gradu

Nedvomno je, da predstavlja bolezen veliko oviro na poti napredka in družbenem razvoju. Se posebno velja to za tuberkulozo, proti kateri se z vsemi silami in sredstvi bori vsa naša družba. Pri vseh dosežanih razpoložljivih in tej bolezni smo vedno poudarjali, da je to problem, ki močno prizadeva posameznika, družino in celotno skupnost; nismo pa bili seznanjeni s tem, kako se tuberkuloza giblje v pogojih našega družbenega razvoja, na določenih področjih naše države in med določenimi sloji prebivalstva.

Sole nedavni kongres fizioleozov v Piranu je dal jasno sliko o sedanem stanju tuberkuloze pri nas, kar bo nedvomno pripomoglo k še boljšemu uspehu pri preprečevanju te bolezni. Iz obsežne epidemiološke študije o razvoju in sodanem stanju TBC pri jugoslovanskih narodih, o čemer je razpravljal kongres, povzemamo osnovne podatke iz istega dela študije, ki prikazuje gibanje tuberkuloze v najpomembnejšem obdobju našega družbenega razvoja, to je v zadnjih dveh letih.

SMRTNOST OD TBC NA PĚTLEM MESTU

V Jugoslaviji 200.000 tuberkuloznih bolnikov

epidemičnega obsega, saj se je znižala od leta 1950 do 1956 za 45%. Po podatkih zveznega in republiških zavodov za statistiko je umrlo leta 1956 za tuberkulozo 13.459 ljudi ali 75 na 100.000 prebivalcev. Glede na splošno smrtnost je tuberkuloza v 6,6% vzrok smrti in je tako po vzrokih smrti v Jugoslaviji na petem mestu.

Najmanj ljudi umre za TBC v Sloveniji, in sicer 37 ljudi na 100.000 prebivalcev, največ pa na Kosovem in Metohiji - 153 ljudi na isto število prebivalstva. Sloveniji sledita Črna gora in Makedonija s 45 oziroma 37 smrtnih primerov, zatem Hrvaška s 60 primeri in Srbija, kjer umre 83 ljudi na 100.000 prebivalcev. Bosna in Hercegovina pa je edina republika v naši državi, kjer je smrtnost za tuberkulozo nad jugoslovanskim povprečjem in kjer umre na 100.000 prebivalcev 108 ljudi. Zanimivo je dejstvo, da v večini republik umre za TBC več moških kot žena, z izjemo Kosova in Metohije, kjer je smrtnost žena znatno večja. Medtem ko umre v Sloveniji za TBC 56% manj žena kot moških, je na

Kosovem in v Metohiji odstotek smrtnosti med ženskami za 25% višji.

Zadnjih letih so zabeležene tudi pomembne spremembe v starostni strukturi smrtnosti. V metohijski strukturi je znatno znižala smrtnost med 20. in 30. letom starosti. Medtem ko je v tej starosti dobi umrlo za tuberkulozo leta 1950 okrog 200 moških, je znašalo to število v letu 1956 samo okrog 50 računano na 100.000 oseb). Prav tako so zabeležene spremembe tudi glede na starost preko 50 let, kar je najbolj vidno v Sloveniji, kjer lahko smatramo smrtnost za TBC kot problem starih ljudi. Še posebej omenbe vredna je ugotovitev, da je v Sloveniji leta 1956 umrlo samo 19 ljudi mlažjih kot 15 let, medtem ko je v Srbiji umrlo v tej starosti 59 oseb. Važno je še poudariti, da umre za TBC največ podeželskega prebivalstva, kar velja za vse republike. V naši državi umre 27% več kmetov kot industrijskih delavcev in 341 odstotek več kot administrativnega osebja. Leta 1956 je umrlo na 100.000 prebivalcev 120 kmetov, na 100.000 prebivalcev 62 industrijskih delavcev in rudarjev in 33,5 administrativnih uslužbencev pa 33,3.

Majhen odstotek umrljivosti med delavci in uslužbenci je najboljši dokaz o uspešnih vsa-stranskih zdravstvenih zaščitah, ki to ti uživajo. Stopnja smrtnosti med posameznimi sloji prebivalstva pa odraža stopnjo

NAJVEČ OBOLJEN MED INDUSTRIJSKIMI DELAVCI Medtem ko smo zabeležili, da je največja umrljivost za TBC med kmečkim prebivalstvom, moramo poudariti, da obteleva za to boleznijo najbolj industrijsko delavstvo. Po podatkih Zveznega zavoda za ljudsko zdravstvo je bilo leta 1956 prijaviženih 43.653 novoodkritih bolnikov z aktivno pljučno tuberkulozo. To pomeni, da je po teh uradnih podatkih zbolelo najmanj 256 ljudi na 100.000 prebivalcev, nedvomno pa je, da je število tuberkuloznih bolnikov še znatno večje. Zdravniki so mnenja, da je v vsaj državi novoodkritih bolnikov med 350 do 400 na 100.000 prebivalcev. Največ oboleli za TBC bdeliža Srbija ter Bosna in Hercegovina, torej tisti dve naši republiki, ki v pogojih obsežne industrializacije zelo hitro menjata ekonomsko strukturo svojega področja. Najmanj oboleli pa je v Crni gori, v kateri je industrija šele na začetku razvoja.

Važno je poudariti, da so tuberkulozna obolenja posebno med otroki v posameznih republikah prebivalstva v njegovi najbolj produktivni življenjski dobi. Te različne polnaslujejo, da nenehni zunanji vplivi delujejo, toda ne enotno prizadevajo odpornost prebivalstva srednje starosti. Sam način življenja in pogojih industrializacije in tudi v razvoju specifičnih delovnih odnosov v naši državi pa ni tolikšnega pomena za višino obolenj Slovenija le n. pr. republiki, ki ima pretežno število prebivalstva zaposlenega v industriji beleži pa najmanjši obolenj produktivni življenjski dobi. Pač pa so nomenklaturni poroči, v katerih prebivalstvo dela, in kako se tem pogojem prilagaja. In prav to je vzrok tako velikih razlik v višini obolenj za TBC med našimi republikami.

Zunanji vplivi življenja in dela noli občutno prizadevajo moškega kot ženske. V Srbiji je bilo 1958. leta v starosti med 25 in 29 let

bolnih za TBC 0,7% moških in samo 0,5% žena. Na podlagi naših podatkov lahko sklepamo, da je problem obolenosti za TBC predvsem problem zgodnje produktivne življenjske dobe. Izjema je samo Slovenija, kjer je popolnoma nov pojav, da moški, stari nad 50 let, bolj pogosto obolavajo za tuberkulozo kot pa v letih največje produktivnosti. Mnenje strokovnjakov je, da je to posledica fluorografskih pregledov, ki odkrivajo pljučne bolezni pri starejših ljudeh bolj uspešno kot kakršnakoli druga metoda.

Inštitut za tuberkulozo na Golniku je lani izvedel posebno anketo. Anketiranih je bilo več okrajev in občin v vsaki republiki, in sicer v industrijskih, kmetijskih, planinskih in nižinskih predelih. Po podatkih, ki jih je poslalo 54 protituberkuloznih dispanzerjev, je bilo prijaviženih 12.510 odkritih bolnikov s pljučno tuberkulozo in 19.804 ljudi, ki so jih imeli dispanzerji v evidenci svojih registriranih bolnikov. Tudi ta ankeča je potrdila, da je največ tuberkuloznih bolnikov v industrijskih središčih in v mestih. Anketa je dala tudi približen zaključek, da imamo danes v Jugoslaviji okrog 200.000 tuberkuloznih ljudi ali 1 do 1,5 odstotka.

Iz navedenega lahko sklepamo, da bo tuberkuloza še dolgo eden izmed poglavitnih zdravstvenih problemov naše državnosti in naša poglavitna skrb za njeno preprečevanje.

Faulkner v našem krogu

«REQUIEM ZA VLAČUGO» V LJUBLJANSKEM EKSPERIMENTALNEM GLEDALIŠČU

Pogled nazaj: «Postlednji dnevi Sokrata» v Eksperimentalnem gledališču sredi Ljubljane. Umetnina z govoricami za vse je dočarala mir Sokratovega človeka, njegovo notranjo ubranost, zmagovalstvo tako silne ubranosti. Tudi Sokratova era je čas pred dva tisoč leti.

Predstava «Requiem za vlačugo» v Eksperimentalnem gledališču sredi Ljubljane. Umetnina z govoricami za vse je dočarala razlikanost našega časa, absurdnosti in relativnosti njegovih norm, resnico brez ogrinjaj: maščevalno, resnico o izgubljenih kazipolih, ki jih beži tako težko najdemo, so pa neizumljivo prisotni v notranjem svetu črnca. Stojijo in kažejo pot naprej in se nikoli ne zamajajo, tudi če jih uklene smrt.

Faulknerjev «Requiem» so igrali po vseh velikih evropskih gledališčih. Kaj ga ne bi; v njem sta se izpeljali skupnima sklopi vsa bogatost človekove nemoči in njegove labilne upornosti zlu ter vsa zmagoovitost upanja, darov srca, poguma, usmiljenja, prečiščujoče velične trpljenja. Nekaj je v Faulknerju (in v tem njegovem delu se posebej), kar se tako razlikuje od delja Tennesseeja Williamsa od njegove «Steklene menažerije», od drugih: Faulknerjev junaki so sad razkrojenega sveta (ki je poetičnost vrgele na smetišče, ker se je boji) a porajajoč; se Feniks je prisoten prav tako kot razklani svet. Črni umirajo (ker je vedno tako da morajo umreti, najbolj hrabri, bežijo živijo dalje). Toda tudi v svetu njihovega slabikavstva je našel avtor dovoli svetlejšega prostora za katarzo, ki jo rodi trpljenje «Re-

quiem za vlačugo» tako ni tragični finale presunljive skladbe umazanega, klavnega življenja: nepisja Temple Drake, ni tragični finale velike žrtve črne izobčenke in nekdanje vlačuge Nancy Mannigoe, temveč je le finale tragedije, v kateri so, kot je rekel pokojni igralski velikan Juvet, «zazoreli sadeži človekove bitji v nedoumnem spektaklu vseh možnih barv, z edino primerno pri: «Bratih Karamazovih». Toda to je poglavje zase.

Kot rečeno: «Requiem» so igrali po vseh velikih evropskih odrih. Francozi s posebnim poudarkom na psihološki, Dunajski brez vsakršnih dodatnih adaptacij. Menijo, da je Faulknerjeva teatarska govornica beseda enostavnosti, s poudarkom na notranji akciji. Ljubljanska predstava je prva pred-

stava tega dela v krogu, bližja dunajskim, kot pa francoskim predstavam. Podobnega načina — namreč v krogu — nismo zasledili. Priznati moramo, da se je obnesel, Občinstvo sedi v navzkriž razdeljenem auditoriju in dosega skladnost z nakazano sceno: z navzkrižjem zavoziljanih vrvi in plitko privzdignjenim odrom, ki ponazarjata usodno zapleteno življenjske poti, njeno horizontalno in vertikalo. Režiserka Balbina Battelino-Baranovičeva je v celoti izkoristila dinamiko takega odra in odmev auditorija, da je predstava eksplanzivno izpolnila prostor in ga osvobodila. Gotovo je «Requiem za vlačugo» primer, ki kaže gledališču v krogu njegove prioritete. Ne glede na drugo pomembnost: ker je ostal tekst tragedije skoraj brez vsakršnih dramaturških črt (z izjemno

doljših črtanj v teletstu paznika Tubbsa), je pretla nevarnost, da se predstava razvleče. Vendar je dosežena kontinuiranost povsem premagala tako nevarnost. V režiserskem konceptu je očitno poseben napor, da se da predstavljanim resnicam pravičen poudarek: da samohotna, velika vera črke Nancy res pomeni njeno notranje bogastvo, tako diametralno nasprotno vsakršni mistiki. In da iz tragične osebnosti izpovedi Temple Drake zaviharj spoznanje, vredno bivanja, ne pa pasivnost. Tudi v tem smislu je predstava govornila dovolj jasno

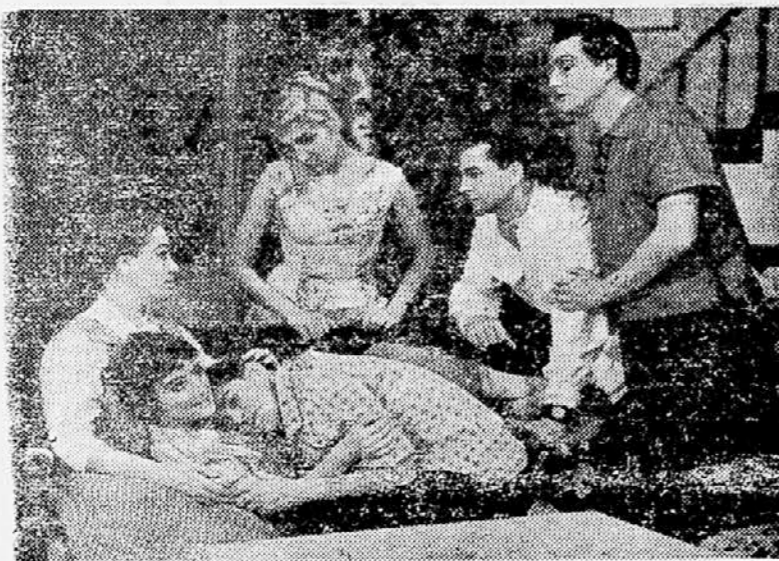
Gotovo pa je dal najboljši zven odmev igre Stefke Drolčeve. Njena igra Temple Drake, oziroma Temple Stevensove je odlično potrdila njen umetniški talent, njegovo samosvojost, razpon s posebnimi vrljinami. Stefka Drolčeva pa v vlogi ni vložila le prestežno poslušnost talenta, njeno igralsko kaže naporno študijsko delo, vztrajno in dolgočasno. Dosegla je iz-

raznost potankosti, ki barvajo celoto vedno samo takrat, kadar se združijo oboje: talent in delo. — Tudi v vlogah advokata Stevensa (Jože Zupan) in Nancy Mannigoe (Vika Grilova) smo zasledili isti, hvalevredni namen: poseben trud, dolgočasni študij vlog. Zato sta izdelani in preprečevalni France Prešetnik je imel obrobno vlogo guvernerja Odigral jo je z občutkom za mero: v guvernerju se neopazno zganje človek, ki ne sme govoriti z guvernerjevimi besedami. Miha Baloh je moral odigrati zahtevno, nevalžno vlogo Stevensa ob množici nastopov na odru tržaškega SNG, ki so mu gotovo onemogočili nadrobnejšo izdelavo. Vloga paznika Tubbsa ni vloga za Cigoja. Skušaj ji je pridati nle ne rahlo humorne črte, vendar ne dovolj izrazito.

Predstava «Requiem za vlačugo» je za igralce, režiserko, za scenarista in predvsem za občinstvo — lepa predstava. —mgh—

Iz Faulknerjevega «Requiem za vlačugo»: Stefka Drolčeva in Vika Grilova.

Prizor iz mariborske uprizoritve «Srečnih dnevov»

„Srečni dnevi“ v Mariboru

Ob koncu sezone je mariborska Drama uprizorila Pugetovo komedijo «Srečni dnevi» v režiji Petra Malca, inscenacij Milana Butine k. g. in s kostumi Hagedušičeve. Igra je žal privabljala premalo občinstva, vendar je brez dvoma doživela uspeh. Pugetove domislice so poleg ploganja »zvaljale manjši smeh kakor nasmejav — kar je že kar lepo spričevalo za komedijo.

«Srečnim dnevom» očitno manjka »velika« dramska arhitektura, zato gotovo ne bodo zavzeli mesta med mojstrovini klasične komedije, vendar pa so napisani z izredno velikim okusom, lepim znanjem in nemalo duhovitostjo. Puget se je — ne da bi za trenutek nehaj bilj Francoz — nekoliko učil pri Cehovu in delo se zato zdi ponekod skorajda globoko, drugod pa zasledimo zelo prijetno satiro na deklamacije o »mladinji brez bodočnosti« (kakršne srečujemo v sodobni francoski literaturi) in na skorajda eksistencialističen in precej snobističen »gnus pred življenjem«. To je komedija, ki je sveža brez pocenj koncesij in brez plehlosti, pa čeprav »življenje teče dalje« ni zaključek, ki bi si ga človek želel.

Mariborska predstava je bila delu primerno komedijsko živa in nagla v tempih. Letacel Michel, »junak ženskih src«, je bil Brunček — dekorativen, v igri umerjen in simpatičen, skorajda na višku svojih sposobnosti. Mestoma je iz njegove igre zavlela posebna atmosfera toplote in avanture, ki spremlja to vlogo in je zanjo značilna. Kočvar je kot Olivier lepo in zelo naravno podal svojo variacijo tega zadrževanja, nikakor ne preveč globokega in nekoliko domišljivega mladeniča. Ponekod je bil izvrsten. Nerodnega in nekoliko »mulatega« Bernarda je podal Leskovec dobro, čeprav je — predvsem v začetku —

včasih za odtenek ali dva premočno prehajal v karikiranje. Tako je v nekaterih trenutkih dobil podobo, ki je komična ravno zaradi življenjske pristnosti lika preobčutljivega, zelo nerodnega in zelo mladega moža. Nučičeva se je kot šestnajstletna Parnette izredno lepo izkazala. Podala je ljubeznivo, grahčozno, nekoliko muhast lik mlada dekleta, ki v presenetljivih preskokih čuti zdaj bolj po otroško, zdaj bolj po žensko, drugič pa jo spet preganjajo čudno moderne »težave mladosti« (»les maux de la jeunesse«, kakor temu pravijo). Prepričala je — že to je v takji igri veliko. M. Gorinškova je kot Marianne pokazala precej znanja in sposobnosti doživljanja. Zdelo se je, da ji nekaj v njeni naravi brani, da bi se popolnoma razživila. Lepše je prikazala neke ženske odtenke (v zadnjih prizorih), kakor pa dekliske odtenke v prvih prizorih igre. Dobo, vliškova kot Francine, zrela in večkrat že nekoliko materinsko nadahnjena deklica, je imela sorazmerno majhno, vendar tehtno vlogo. Njen pomen je v doganjenih odtenkih tistih desetih ali dvanajstih stavkov, ki jih pove zato, da spremeni barvo prizora. Izgovorila jih je moštrosko.

Nižnje ne more odrediti uspeha te komedije, polni svežine in mladostne vedrine. Ni potrebno razpravljati o tem, da neke na pol skrite avtorjeve oati pri nas niso nikogarje gojile, ker problemi naše mladine niso enaki tistim, ki jih doživlja mladina iz »boljšje« francoske družbe, pa tudi o tem ne, da nekaterih stilno izredno doganjenih »francoskih odtenkov izraskomalo ni bilo mogoče zadeti. Maščeva rešja je spretno ustvarila atmosfero in dobro menjavala naglo menjajoči se ritem scene. Nekoliko nepopolnosti bi bil gledalec lahko našel v prizoru, ker Parnette — nekoliko otročje in neobčutljivo — poskuša samomor.

Vsa intonacija prizorov bi se bila morala za nekaj odtenkov spremeniti, vendar le zelo rahlo. V zamisli režije je nekoliko motilo, da je avtor vendarle tudi svojega letalca Michela zamislil rahlo komično. Saj je prav naiven v svoji mladeniški samozavesti in pripoveduje včasih stvari, ki bi jih vsak tretješolec takoj pobli kot drzne izmišljotine. Ker v Mačevi sicer uspešni režiji ni bilo v junaku, »ki je padel z neba« tega neresnega odtenka, je seveda vsa igra učinkovala nekoliko bolj resno in bolj čustveno, kakor je

bila zamišljena. Zdi se pa, da je bilo našemu občinstvu prav, to vse. Butinova inscenacija je brez dvoma rutinirana in spretna, po svoje tudi sveža, čeprav ne izbrana in v vsej spretnosti celo malce naršna. V tej odtenkov polni igri so pomembni seveda tudi odtenki oblik in barv. Hagedušičeva se je kot kostumierka spretno izmotala iz vseh težav. Predstava je bila v svoji celoti zares sveža in polna komike, ki ni plehka. Zato pomeni relativno kar lepo obogatitev repertoarja. Branko Rudolf

Bog oče na Moravskem

JANACEK: GLAGOLSKA MAŠA; STRAVINSKI: SIMFONIJA PSALMOV

»Pokazal bom ljudem, kako se pogovara z ljubim bogom«, se je odločil 74letni Janacek in povabil boga očeta z nebeskih višav, kjer se je dušil v dimu in vonju po kadilu in miru in se dolgočasaj ob liturgičnih spevih nebeskih angelov. — poklical in povabil ga je k sebi na Moravsko, na sveži in čist, zrak, v čudovito moravsko prirodo, med zdrave, vesele in robate ljudi in se pogovoril z njim toplo in iskreno, brez hčnavstva in kleceplaznosti v počitem in ritmično bogatem staroslovanskem jeziku (seveda z značilnim češkim izgovorom) — pogovoril se je z njim spoštljivo, kot se spodobi, toda vedno in židane volje in če ne bi bila oboje že tako v letih, bi menda celo zaplesal z njim...

Čeprav ima zapisnik o tem razgovoru partitura Glagolske maše vse polno vzolov (nad katerimi so si lomili nohta zlasti, gerenci), je dramantu Hubadu v glavnem vendarle uspelo obuditi v življenje čudovito Janacekovo muziko, pri čemer bi mu lahko še izdatneje pomagali izvrstni solisti: Vanda Geriovič, Bogdana Stritar Janez Lipušček in Zdravko Kovač (če bi jih dirigent le pustil do besede) in zbor, ki sta ga skrbno pripravili

Radu Simoniti in Anton Nant. Stravinski postavlja izvajalca z vsakim delom pred nov problem, zakaj vsako njegovo delo je po svoji ideji in iz nje izvirajoči formi in stili tako enkratno, tako samosvoje, da pri njegovi ustvarjalnosti komaj še lahko govorimo o nekem razvoju, temveč prej o neprestanem preobražanju, ki mu je motor strastno iskanje novega, izsledovanje vedno novih izraznih aspektov v glasbi. Stravinski pristopa k realizaciji svojih idej z eksaktno natančnostjo, z eksaktno mišljijo arhitekta, z nezmotljivim instinktom postavlja ter razporeja tonski material po neki funkcionalni nujnosti, ki temelji na čisto neopredeljivih in nerazločljivih, zato pa nič manj trdnih in strogih zakonih umetnosti.

Ta resnična, v nekem oziru pa tudi navidezna strogost njegove forme in izraza, ki se javlja poleg drugega v skrajni ekonomiki sredstev, v natančnih dinamičnih, agoničnih in artiklacijskih oznakah, s katerimi opremila skladatelj svoje partiture (in na katerih v vseh svojih izjavah o načinu interpretacije svojih del tako strastno

insistira), po njegovih lastnih besedah nikakor ne pomeni, da bi se njegove skladbe morale in smeje izvajati brez »konceptije«, brez smisla za »svobodo« in »stimungo«, brezdušno in mehko. Nasprotno, v strogih omejitvah preizkuša skladatelj svojo in izvajalčovo fantazijo. Hubadova interpretacija je v mnogo čem slonelna na zgoraj omenjenih principih, čeprav ni mogoče ob prvi izvedbi niti od zbora niti od orkestra pričakovati skrajne tehnične preciznosti, ritmične eksaktnosti in dinamične odtehanosti, niti ne moremo pričakovati od dirigenta, ki se morda prvič srečava z izrednimi problemi Stravinskega partiture, da bi znal razporediti vse njene strukturne elemente s isto natančnostjo, ki jo zahteva od interpretata genialni glasbeni arhitekt in arhitekt. Bilo je netočnosti in ohlapnosti v pogledu ritma, nesigurnih vstopov zbora, bilo je tehničnih spodrsajev na eksponiranih mestih, izgubilo se je dokaj važnih tematičnih detajlov in instrumentalističnih fines kompičirane partiture, tako da Simfonija psalmov ni prišla do svojega polnega izraza, do tistega intenzivnega notranjega napona, ki ga to delo nedvomno ima. Uroš Prevorsek

ČAKANJE IN SPROSTITEV

Ce bi Jakobčev paviljon moral izginiti, bi mi bilo hudo že zaradi mladih ljudi, ki se nam zdaj pa zdaj predstavijo ob vohodu v Tivoli, potem pa spet dajo prostor naslednjim. Kiparka Vladimira Bratuž-Furlanova in slikar Marjan Dovjak, ki sta te dni odprla svojo skupno razstavo v paviljonu, spadata gotovo med najbolj simpatične take dvojice. Lepo dopolnjujoča se, pa čeprav sta si po značaju in izrazu različna.

Slikar Marjan Dovjak, siromar izginiti, bi mi bilo hudo že zaradi mladih ljudi, ki se nam zdaj pa zdaj predstavijo ob vohodu v Tivoli, potem pa spet dajo prostor naslednjim. Kiparka Vladimira Bratuž-Furlanova in slikar Marjan Dovjak, ki sta te dni odprla svojo skupno razstavo v paviljonu, spadata gotovo med najbolj simpatične take dvojice. Lepo dopolnjujoča se, pa čeprav sta si po značaju in izrazu različna.

Čakanje in sprostitve. Slikar Marjan Dovjak, siromar izginiti, bi mi bilo hudo že zaradi mladih ljudi, ki se nam zdaj pa zdaj predstavijo ob vohodu v Tivoli, potem pa spet dajo prostor naslednjim. Kiparka Vladimira Bratuž-Furlanova in slikar Marjan Dovjak, ki sta te dni odprla svojo skupno razstavo v paviljonu, spadata gotovo med najbolj simpatične take dvojice. Lepo dopolnjujoča se, pa čeprav sta si po značaju in izrazu različna.

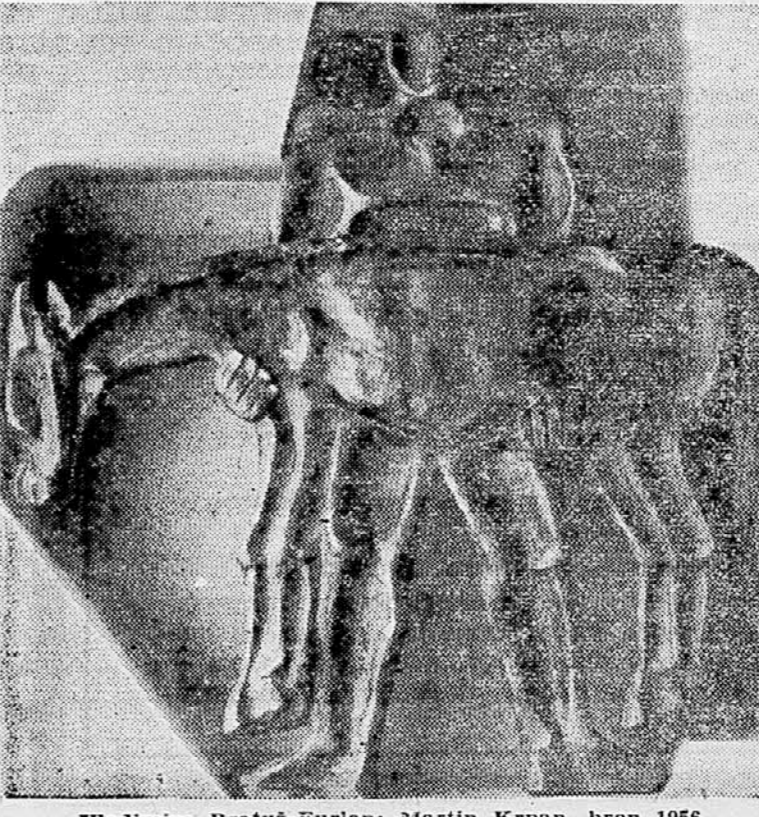
Čakanje in sprostitve. Slikar Marjan Dovjak, siromar izginiti, bi mi bilo hudo že zaradi mladih ljudi, ki se nam zdaj pa zdaj predstavijo ob vohodu v Tivoli, potem pa spet dajo prostor naslednjim. Kiparka Vladimira Bratuž-Furlanova in slikar Marjan Dovjak, ki sta te dni odprla svojo skupno razstavo v paviljonu, spadata gotovo med najbolj simpatične take dvojice. Lepo dopolnjujoča se, pa čeprav sta si po značaju in izrazu različna.

Čakanje in sprostitve. Slikar Marjan Dovjak, siromar izginiti, bi mi bilo hudo že zaradi mladih ljudi, ki se nam zdaj pa zdaj predstavijo ob vohodu v Tivoli, potem pa spet dajo prostor naslednjim. Kiparka Vladimira Bratuž-Furlanova in slikar Marjan Dovjak, ki sta te dni odprla svojo skupno razstavo v paviljonu, spadata gotovo med najbolj simpatične take dvojice. Lepo dopolnjujoča se, pa čeprav sta si po značaju in izrazu različna.

Čakanje in sprostitve. Slikar Marjan Dovjak, siromar izginiti, bi mi bilo hudo že zaradi mladih ljudi, ki se nam zdaj pa zdaj predstavijo ob vohodu v Tivoli, potem pa spet dajo prostor naslednjim. Kiparka Vladimira Bratuž-Furlanova in slikar Marjan Dovjak, ki sta te dni odprla svojo skupno razstavo v paviljonu, spadata gotovo med najbolj simpatične take dvojice. Lepo dopolnjujoča se, pa čeprav sta si po značaju in izrazu različna.

Marjan Dovjak: Avtoportret, 1957.

Vladimira Bratuž-Furlan: Martin Krpan, bron 1956

Čakanje in sprostitve. Slikar Marjan Dovjak, siromar izginiti, bi mi bilo hudo že zaradi mladih ljudi, ki se nam zdaj pa zdaj predstavijo ob vohodu v Tivoli, potem pa spet dajo prostor naslednjim. Kiparka Vladimira Bratuž-Furlanova in slikar Marjan Dovjak, ki sta te dni odprla svojo skupno razstavo v paviljonu, spadata gotovo med najbolj simpatične take dvojice. Lepo dopolnjujoča se, pa čeprav sta si po značaju in izrazu različna.

Glasba v filmu je zares izbrana. In kar je za film tudi važno, ni preveč nasilno vključena v tisto boro filmske zgodbe, ki jo film posreduje. Dovolj sveža je n. pr. domislica z igranjem na klavirju v muzeju. Sicer pa so »Nežni akordi« bolj film za poslušalce, kakor za gledalce. Slišimo vse, od Mozarta do Čajkovskega, od Chopina do Geršwina, vmes pa še lastne Liberaceve kompozicije lahke glasbe. Po drugi strani ima gledalec od filma manj. Liberace, ki stoji vseskozi v centru filmske zgodbe, je vse prej kakor igralec. Ob njegovih igralskih sposobnostih postane rečna zgodba še bolj siromašna. Druga pa gledalec poleg obveznega scenjskega luksuza in navne zgodbe o »dedku Mrazu« v filmu ne vidi. Zato bi bilo skoraj bolje, če bi o tem filmu poročal glasbeni kritik. S. G.

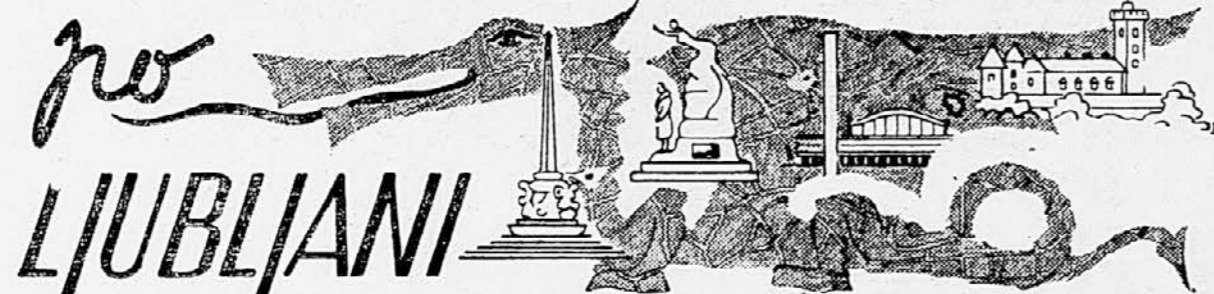
Muzični radiomaterji

Klub radio-amaterjev iz Domžal je med najboljšimi v Sloveniji, saj je nedavno prejel tudi nagrado glavnega odbora ljudske tehnike, kot drugi najboljši. Vodstvo kluba si neprestano prizadeva, da bi pridobilo v svoje vrste čim več članov in da bi jih vzgojilo v dobri radiotehnični in telegrafski tehniki. Tečajniki se pridno učijo. Tudi pionirski radijski krožek na nižji gimnaziji dosega lepe uspehe. Nedavno so se udeležili skupno s pionirji Ljubljane in Smednjskega lepega uspeha, kakršnih si želijo čimveč.

Sprejemno oddajna sekcija kluba je še zelo mlada, kljub temu pa je dosegla lepe uspehe in vzpostavila stike tudi z radio-amaterji v tujini. Prostore imajo v nižji gimnaziji, katere ravnateljstvo pomaga kolikor le more. Pomoči pa so deležni tudi s strani Občinskega ljudskega odbora. Tovarne papirja iz Količevega in Tovarne »Iskra« iz Kranja, za kar so jim tudi hvaležni. C. N.

Trnovo ob Soči je manjši kraj nedaleč od Kobarida; ob glavni cesti, ki pelje proti Bovcu in se naprej čez Predil in Vršič. Prebivalci tega kraja morajo biti vneti ljubitelji cvetja, saj krajšo okna njihovih domov raznovrsne lončnice. Se bolj pa so značilni številni oleandri, ki krajšo vas ob obeh straneh ceste od zgodnje pomladi do pozne jeseni. Zlasti je lep ta sivozeleni drevoled, ki je odet v raznobarno cvetje. Kaj, ko bi marljive Trnovčane posnemali v tem tudi drugod. (Foto: Selhaus)

Domava Rdečega križa sprejela prve letošnje goste. Okrajni odbor Rdečega križa v Ljubljani ima dve mladinski okrovališči, eno na Belem križu nad Portorožem, drugo pa v Stopniku pri Vrskem. Oba domava sta te dni sprejela svoje prve letošnje goste. Na Beli križ je prišlo 29 otrok iz bivšega okraja Kočevje. Občina Kočevje je te malčke okusno opremila za pot; poklonila je vsem nove enotne obleke in čevlje, majhne kovčke in najpotrebnejši pribor za letovanje. V domu bodo

v Ljubljani tudi važno nalogo izmenjavanja okrevanja potrebnih otrok iz različnih klimatskih območij, ker prihajajo otroci iz ljubljanskega okraja na morje od tam pa na planinski zrak. c. k.

Gostinstvo v ljubljanskem okraju. Promet gostinstva v okraju Ljubljana raste iz leta v leto. Po podatkih mesečnega statističnega biltena je znašal gostinski promet v tem okraju leta 1956 2 milijardi 347 milijonov dinarjev, v letu 1957 pa že 2 milijardi 792 milijonov dinarjev. Porast je torej

Most bo iz betona in bo nadomestil staro leseno brv, ki so jo postavili še pred vojno. Dolg bo 16 m, širok skupaj z obema hodnikoma za pešce 12 m in bo imel 13 ton nosilnosti. Omogočil bo prehod tudi najtežjim tovornjakom, kar je velikega pomena posebno za Industrijo za metalne konstrukcije, ki stoji v njegovi neposredni bližini. Stroški za gradnjo znašajo 2.250.000 dinarjev, investitor pa je Oblo-Vid. Predvidoma bo most dograjen konec tega ali v začetku prihodnjega meseca, če se le vreme ne bo spreminjalo.

Kopališče na Kolesiji odprto. Danes bo kopališče Kolesija odprto prvič v letošnji sezoni. Vstop bo zaenkrat dovoljen samo tekmovalcem, od 15. t. n. pa tudi javnosti. Vstop je omejen zaradi tega, ker še niso dograjena stranišča, prhe in omarice. Sicer pa je kopališče letos popolnoma spremenilo svoj izgled. Dograjen je nov filter velike kapacitete, ki bo stalno čistil vodo, v najkrajšem času bosta gotovi tudi dve izletišči za kajakarje, več prh s hladno in toplo vodo, med letalniki pa bod z rožami posajene oaze. Uprava kopališča bo uvedla letos strog režim, posebno glede higijene in vsak prekršek vrste bo najstrožje kaznovan. V. S.

V spomin na Sutjesko. Osnovna šola v Spodnji Šiški je priredila svečano akademijo v spomin na proslavo pobojna na Sutjeski. Slavnost je bila v dvorani TVD v Serčerjevem domu v Spodnji Šiški. V prvem delu sta bili govoru o pomenu pobojna na Sutjeski in vohovarja. Drugi del je izvajal otroški pevski zbor III. razredov pod vodstvom Li-

dije Miklavc, ki je zapel nekaj pesmi. Nato so pionirji in pionirke izvajali ritmične vaje na švedski klopi, talno telovadbo in slovenske simbolične plesne. V zadnjem delu proslave je nastopil otroški pevski zbor ob spremljavi instrumentalnega septeta. Pel je otroške pesmi skladateljev Janeza Kuharja in Janeza Bitenca.

Pevci »Rožanca« med graditelji avtomobilske ceste. Pevci SKUD »Tine Rožanca« iz Ljubljane smo se namenili 9. junija obiskati mladinske delovne brigade, ki grade cesto Ljubljana - Zagreb. Zgodaj zjutraj nas je popeljal avtobus najprej na Gmajno, nedaleč od glavnega štaba brigad, Otoča v taborišče »Ivana Milutinovića«. Ko smo prispeli na cilj, smo bili prav prijetno presenečeni nad lepo urejenim taboriščem in pozornostjo, ki so nam jo brigadirji izkazali takoj ob prihodu. Red in disciplina, ki vladata v njem, sta nam ponovno potrdila, da zna naša mladina biti disciplinirana in voljna premagati vse napore in težave, ki stojijo pred njo. Brigadirjem je mešan pevski zbor pod vodstvom dr. Franceta Pergarja zapel nekaj slovenskih narodnih in umetniških ter dalmatinskih pesmi. Graditelji so vse pesmi poslušali z zanimanjem in nas za vsako nagradili s prisrčnim odobravanjem. Skoda, da smo se morali tako hitro posloviti, toja čakali so nas še drugi mladinci - brigadirji v Gornjih blizu Škocjana v taborišču »Franca Rozmarna-Staneta«. Tu so prav tako toplo in z zadovoljstvom sledili našemu sporedu. Se in še so si želeli naših pesmi, toda žal, zaradi pomanjkanja časa smo morali na pot. D. G.

Škofja Loka. Turistično društvo v Škofji Loki pridno skrbi za razvoj turizma. Trenutno skrbi predvsem za graditev novega kopališča na Poljanščici, kjer so začela dela že v teku. Kopališče naj bi dogradili do 1. junija prihodnjega leta. Turistično društvo pa je predložilo Svetu za družbeni plan pri občinskem ljudskem odboru svoj perspektivni načrt, ki zajema najnujnejše potrebe na področju turizma. D. G.

Pred polihimnami: dijalkinja TSS med odmorom v laboratoriju

otroci 28 dni ter si bodo ob dobri hrani, svežem zraku in kopanju v topli morju opomogli od posledic raznih prebolelih bolezni in se telesno okrepili. V Stopniku pri Vrskem pa je prišlo 28 otrok v starosti od 4-7 let s Koprškega, tako iz Herpeljane, Postojne, Koprja in drugih krajev tudi na 28-dnevno bivanje. Tem otrokom je potreben za okrevanje od raznih prebolelih bolezni subalpinski zrak, ki ga je v Stopniku - obkroženem z gozdovi - dovolj. Tudi v nadaljnjih izmenah pridejo v Stopnik otroci s Koprškega. Tako opravlja okrajni odbor RK

za 18 odstotkov, medtem ko je povprečni dvig za celotno republiko 22 odstotkov. Največji promet je bil v tretjem četrtletju, ko je znašal 720 milijonov dinarjev, sledila mu pa drugo in četrto četrtletje. Po količini je bilo lani porabljena v okraju Ljubljana 64 tisoč hektolitrov vina, 23 tisoč hl piva, 3.400 hl žganja, 2.900 hl ostalih žganih pijač, 15.200 hl mineralne vode in sodavice, 913 hl sadnih sokov, 4.000 hl brezalkoholnih pijač in 63 hl jabolčnice.

Nov most. Na Kolesiji so te dni pričeli z gradbenimi deli na novem mostu, ki bo preko Gradaščičevega vezala Kopališko ulico z Dobrovlom.

OBVESTILO

VSE CENJENE POTROŠNIKE OBVEŠČAMO, DA SMO MORALI IZPRAZNITI LOKAL ZA PRODAJO NAFTNIH DERIVATOV NA GOSPOVSOTSKI CESTI 8. - ZAČASNO SE LAHKO POTROŠNIKI DELNO OSKRBUJEJO Z NAFTNIMI DERIVATI V PRODAJALNI PETROLA V STOŽIČAH ŠTEV. 150. BUTAN PLIN PA NAJ POTROŠNIKI NAROČAJO PRI PETROLU V LJUBLJANI, CANKARJEVA C. 5/II, TELEFON 21-160. 3581-R

Uspešen zaključek. Odredove atletske šole. Po dvomesečnem trajanju je bila pred kratkim zaključena atletska šola za pionirje pri AK Odred. Solo je obiskovalo okrog 300 pionirjev in pionirk prvih razredov III. in VIII. gimnazije ter bežigradske osnovne šole. Zaradi velikega priliva je bila razdeljena na štiri oddelke in reči je treba še da je bil to prvi tak poskus pri nas za množično vadbo te lepe športne panoge pri najmlajših. Zadnje nedeljo so imeli udeleženci šole zaključno tekmovanje, na katerem je nastopilo okrog 70 pionirjev in pionirk, med katerimi ni velja omeniti imena nekaterih najboljših, in sicer med mladimi: Izidi finalnih borb, mušja: Kajzer (M) - Rozman (L) 2:0 (tko v I. krogu); bantam: Kovac (O) - Pečič (B) 2:0, persopolnik: Zorman - Mehmet (oba M) 2:0; lahka: Hehtl (B) 2:0, polvelter: Lohka (M) - Smrtič (L) 2:0 (tko), welter: Černej (M) - Štibi (M) 2:0, polsrednja: Štrukar (B) - Štibi (M) 2:0 (tko II), srednja: Borštnar (M) - Suković (L) 2:0, težka: Volnovc (B) - Zorec (L) 2:0 (tko I).

SLALOM NA JUNJSKEM SNegu. Jezersko, 8. junija. Klub slabemu vremenu je danes dopoldne smučarsko društvo izvedlo na snozidni slalom in sicer v mladinskih smučarske tekme v slalomu za člane, mladince in mladinke. Proga je bila dolga 500 m z višinsko razliko 150 m in 36 vrati. Organizacija tekmovanja je bila odlična. Tehnični rezultati: Član: Franort 1:27,3; Dolinšek Milan 1:34,0; Dolinšek Miro 1:40,0; mladinci: I. Welslein 1:59,0; 2. Poljanec 2:04,4; mladinke: L. Poljanec 2:10,0.

PRVENSTVO SLOVENIJE V BOKSU. V soboto in nedeljo je bilo v Mariboru letošnje slovensko prvenstvo za posameznike, na katerem je tekmovalo 40 boksarjev. Največ uspehov so požel člani »Maribora«, ki so osvojili štiri prve in štiri druga mesta za ntimi pa Branik (4. p.), Odred (2. p.) in Ljubljana (0. p.). Izidi finalnih borb, mušja: Kajzer (M) - Rozman (L) 2:0 (tko v I. krogu); bantam: Kovac (O) - Pečič (B) 2:0, persopolnik: Zorman - Mehmet (oba M) 2:0; lahka: Hehtl (B) 2:0, polvelter: Lohka (M) - Smrtič (L) 2:0 (tko), welter: Černej (M) - Štibi (M) 2:0, polsrednja: Štrukar (B) - Štibi (M) 2:0 (tko II), srednja: Borštnar (M) - Suković (L) 2:0, težka: Volnovc (B) - Zorec (L) 2:0 (tko I).

SLALOM NA JUNJSKEM SNegu. Jezersko, 8. junija. Klub slabemu vremenu je danes dopoldne smučarsko društvo izvedlo na snozidni slalom in sicer v mladinskih smučarske tekme v slalomu za člane, mladince in mladinke. Proga je bila dolga 500 m z višinsko razliko 150 m in 36 vrati. Organizacija tekmovanja je bila odlična. Tehnični rezultati: Član: Franort 1:27,3; Dolinšek Milan 1:34,0; Dolinšek Miro 1:40,0; mladinci: I. Welslein 1:59,0; 2. Poljanec 2:04,4; mladinke: L. Poljanec 2:10,0.

V prijateljski nogometni tekmi je nizozemski pokalni zmagovalec Rapid iz Haarlema porazil sarajevskega zeleznikarja 1:0 (0:0).

MALO NAPREDKA Z BELO ŽOGICO PRI MLADIH. Ljubljana, 9. junija. Včeraj je bilo odigrano še zadnje prvenstvo Ljubljane v namiznem tenisu za sezono 1957-58, in sicer v mladinskih ekipnih disciplinah. Na pozornost so se zvrstili vsi ljubljanski klubi, ki pa od zadnjega prvenstva dalje niso pokazali posebnega napredka. Še največ je dosegel Odred pri mladincih in Ilirija pri mladinkah in pionirjih. Za napred bodo klubi morali posebej več paziti mladini, da ne bodo v nekaj letih izgubili podobno kakor Subotica in Beograd brez mladinskih moštvo. VRSTNI REPI: mladinci: Odred, Ljubljana, Ilirija, Odred II, in Krim; mladinke: Ilirija, Odred, pionirji: Ilirija, Odred, Ljubljana, in Krim; pionirke: Ilirija, Odred.

V dneh 14. in 15. junija bo v Ljubljani v republiški mladinski turnir v namiznem tenisu. V Koprbo bo 21. in 22. junija prvo odprto prvenstvo tega kraja v namiznem tenisu. Turnir bo pripravila primorska podzveza.

UTRI JE NA SVEDSKEM NA VRSTI IL. IZLOČILNO KOLO

Sedem novih spopadov

Francija in Jugoslavija - na stadionu v Vasterasu

Tekmovanje za II. svetovno nogometno prvenstvo se bo nadaljevalo jutri, ko se bodo na sedmih igriščih znova udarili za kvalifikacijske točke. Le tekma med Madžarsko in Švedsko iz tretje skupine bo šele v četrtek. A SKUPINA - Argentina in Severna Irska bosta igrali v Halmstadu, CSR in Zahodna Nemčija pa v Halmstadu. Kolkovci in Nemci in Irski zabeležili novi zmage, v tej skupini ne bo fobne negotovosti več. Toda to se brzokone verjetno ne bo zgodilo, vsaj v celoti ne. B SKUPINA - Paragvaj in Škotska bosta pomerili v Norrköpingu, Francija in Jugoslavija pa v Vasterasu. Po nedeljskih tekmah je rezultat obeh tekem povsem odprt. Škoti imajo kot trše vodstvo nekaj prednosti pred Paragvajem. Jugoslovani pa je proti Franciji v prid že tradicionalna nesreča galskih petelinov v srečanjih z nami. Nikjer pa ni seveda zapisano, da bo tako tudi jutri. Vsekakor pa lahko od Jugoslovancev pričakujemo boljše igranje kakor v nedeljo, saj je že nekako v naših dneh naša reprezentanca po slabem nastopu hitro postreže z boljšim. V dosedanjih tekmah s Francijo je Jugoslavija zabeležila 6 zmag.

Prvih osem tekem svetovnega nogometnega prvenstva je prineslo same zagrižne boje. Vzrok za to je predvsem velika izenačenost vseh udeležencev, ki so hoteli že v prvem nastopu pozeht kar največ uspeha. Izjemno je bila samo v srečanju med Švedsko in Mehiko, v katerem je bila premoč domačinov tako očitna, da so se Američani čutili poražene že pred prvimi sodnikovimi žvižgi. V I. kolu je padlo skupaj 29 golov, pri čemer seveda nosijo zaslužno Francozo, ki so sedemkrat potresli paragvajsko mrežo. Na lestvici strelcev vodi zato tudi Francoz Fontaine s 3 goli pred Amarillo (Paragvaj), Mazalo (Brazilija), Rahnom (Nemčija) in Simonsom (Švedska), so vsi dosegli po dva gola, ter še 18 nogometnih točk, ki so bili uspešni po enkrat. Na teh prvih tekmah so na Švedskem sodniki prisodili tri enajstmetrovke, ki so bile vse izkoriščene. Zanimivo je, da so izvršitev teh kazni praviloma vsi prepuščali najbolj rutiniranim igralcem - Liedholm (Švedska), Finney (Anglija) in Ammarilli (Paragvaj). Vsa srečanja prvega kola je gledalo okrog 194.000 ljubiteljev nogometa. Najbolje obiskana je bila tekma med Sovjetsko zvezo in Anglijo v Göteborgu, najmanj gledalcev pa je bilo v Halmstadu na tekmi med Severno Irsko in CSR.

BILANCA 8. JUNIJA 29 golov - 194.000 gledalcev

metna reprezentanca nepričakovano zaračarala v tekmi s Škoti, vsi časopisi poudarjajo, da so Jugoslovani zamudili priložnost, da bi v prvem delu tekme odločili srečanje zase, čeprav je tudi Škotska igrala mnogo bolje, kakor je bilo pričakovano. Gleda nastopa Francozov proti Paragvajcu so vsi soglasni v ocenah, da so trikotorni povsem zaslužili obe točki, paragvajcem pa predvsem zameraljo, da vse preveč improvizirajo. Nasprotno dajajo kritike dobro oceno predvsem nemški reprezentanci, ki je precej suvereno postavila v kot argentinske. Listi zelo hvalljo tudi Brazilce, o katerih sodijo, da bodo po dobrem startu igrali s še večjo samozavestjo.

Enakovredna tekma, v kateri pa so bili Madžari terensko v premoči. Bozisk je Madžarske povedel v prednosti v 4. min. Medvini pa je v 20. min. zenačil. Sodil je Urugvajec Codesal. Gledalcev je bilo 18.000. SPUPINA D: Göteborg - SZ: ANGLIJA 2:2 (1:0). Prvi polčas je pripadl Rusom, drugi pa Angležem. Rusi so z golom izenačili, Angličani pa s tretjo minuto (53. min.) vodili že 2:0. Vendar so Anglični do konca tekme izenačili naskok. Strelca sta bila Kevan v 65. min. in Finney v 73. min. V 77. min. Angličani moštvo je bil najboljši srednji krilec Bill Wright, pri Rusih pa je bila tudi obramba boljše del moštva. V 82. min. je Kevan zadel, ko je bil Madžar Zsolt pred 50.000 gledalci. UVEDRILA - BRAZILIJA: Avstrija 3:0 (1:0). Prvi polčas je pripadl Rusom, drugi pa Angležem. Rusi so z golom izenačili, Angličani pa s tretjo minuto (53. min.) vodili že 2:0. Vendar so Anglični do konca tekme izenačili naskok. Strelca sta bila Kevan v 65. min. in Finney v 73. min. V 77. min. Angličani moštvo je bil najboljši srednji krilec Bill Wright, pri Rusih pa je bila tudi obramba boljše del moštva. V 82. min. je Kevan zadel, ko je bil Madžar Zsolt pred 50.000 gledalci. UVEDRILA - BRAZILIJA: Avstrija 3:0 (1:0). Prvi polčas je pripadl Rusom, drugi pa Angležem. Rusi so z golom izenačili, Angličani pa s tretjo minuto (53. min.) vodili že 2:0. Vendar so Anglični do konca tekme izenačili naskok. Strelca sta bila Kevan v 65. min. in Finney v 73. min. V 77. min. Angličani moštvo je bil najboljši srednji krilec Bill Wright, pri Rusih pa je bila tudi obramba boljše del moštva. V 82. min. je Kevan zadel, ko je bil Madžar Zsolt pred 50.000 gledalci.

Spot poškodek

Jugoslovanski igralci so večeraj pobedili v Kesterasu. Karže, da tekma s Škoto ne ostala brez posledic. Zebec si je poškodeval nogo. Petaković na toži zaradi bolezni v 11. minuti. Bojić, Odred, gleda pa niso upoštevali nobene poškodek na rebrih.

Šahovski festival na Bledu

Na Bledu so v nedeljo odigrali II. kolo šahovskega festivala. Prireditelj je vsa mešava in posamezniki razdelili v skupine, tako da igralo v I. najboljši šahisti. V tej bo najhujša borba za prvo mesto med Mariborčani, Kranjčani in člani Olimpije. V skupini moštviskih kandidatov in moštvo vodi za zdaj Dimec, ki je zmagal v obeh partijah, največ možnosti med igralci pa ima Dvočakov. Šahovski festival na Bledu. Na Bledu so v nedeljo odigrali II. kolo šahovskega festivala. Prireditelj je vsa mešava in posamezniki razdelili v skupine, tako da igralo v I. najboljši šahisti. V tej bo najhujša borba za prvo mesto med Mariborčani, Kranjčani in člani Olimpije. V skupini moštviskih kandidatov in moštvo vodi za zdaj Dimec, ki je zmagal v obeh partijah, največ možnosti med igralci pa ima Dvočakov. Šahovski festival na Bledu. Na Bledu so v nedeljo odigrali II. kolo šahovskega festivala. Prireditelj je vsa mešava in posamezniki razdelili v skupine, tako da igralo v I. najboljši šahisti. V tej bo najhujša borba za prvo mesto med Mariborčani, Kranjčani in člani Olimpije. V skupini moštviskih kandidatov in moštvo vodi za zdaj Dimec, ki je zmagal v obeh partijah, največ možnosti med igralci pa ima Dvočakov.

Šahovski festival na Bledu. Na Bledu so v nedeljo odigrali II. kolo šahovskega festivala. Prireditelj je vsa mešava in posamezniki razdelili v skupine, tako da igralo v I. najboljši šahisti. V tej bo najhujša borba za prvo mesto med Mariborčani, Kranjčani in člani Olimpije. V skupini moštviskih kandidatov in moštvo vodi za zdaj Dimec, ki je zmagal v obeh partijah, največ možnosti med igralci pa ima Dvočakov.

Šahovski festival na Bledu. Na Bledu so v nedeljo odigrali II. kolo šahovskega festivala. Prireditelj je vsa mešava in posamezniki razdelili v skupine, tako da igralo v I. najboljši šahisti. V tej bo najhujša borba za prvo mesto med Mariborčani, Kranjčani in člani Olimpije. V skupini moštviskih kandidatov in moštvo vodi za zdaj Dimec, ki je zmagal v obeh partijah, največ možnosti med igralci pa ima Dvočakov.

Šahovski festival na Bledu. Na Bledu so v nedeljo odigrali II. kolo šahovskega festivala. Prireditelj je vsa mešava in posamezniki razdelili v skupine, tako da igralo v I. najboljši šahisti. V tej bo najhujša borba za prvo mesto med Mariborčani, Kranjčani in člani Olimpije. V skupini moštviskih kandidatov in moštvo vodi za zdaj Dimec, ki je zmagal v obeh partijah, največ možnosti med igralci pa ima Dvočakov.

Šahovski festival na Bledu. Na Bledu so v nedeljo odigrali II. kolo šahovskega festivala. Prireditelj je vsa mešava in posamezniki razdelili v skupine, tako da igralo v I. najboljši šahisti. V tej bo najhujša borba za prvo mesto med Mariborčani, Kranjčani in člani Olimpije. V skupini moštviskih kandidatov in moštvo vodi za zdaj Dimec, ki je zmagal v obeh partijah, največ možnosti med igralci pa ima Dvočakov.

Šahovski festival na Bledu. Na Bledu so v nedeljo odigrali II. kolo šahovskega festivala. Prireditelj je vsa mešava in posamezniki razdelili v skupine, tako da igralo v I. najboljši šahisti. V tej bo najhujša borba za prvo mesto med Mariborčani, Kranjčani in člani Olimpije. V skupini moštviskih kandidatov in moštvo vodi za zdaj Dimec, ki je zmagal v obeh partijah, največ možnosti med igralci pa ima Dvočakov.

Šahovski festival na Bledu. Na Bledu so v nedeljo odigrali II. kolo šahovskega festivala. Prireditelj je vsa mešava in posamezniki razdelili v skupine, tako da igralo v I. najboljši šahisti. V tej bo najhujša borba za prvo mesto med Mariborčani, Kranjčani in člani Olimpije. V skupini moštviskih kandidatov in moštvo vodi za zdaj Dimec, ki je zmagal v obeh partijah, največ možnosti med igralci pa ima Dvočakov.

Šahovski festival na Bledu. Na Bledu so v nedeljo odigrali II. kolo šahovskega festivala. Prireditelj je vsa mešava in posamezniki razdelili v skupine, tako da igralo v I. najboljši šahisti. V tej bo najhujša borba za prvo mesto med Mariborčani, Kranjčani in člani Olimpije. V skupini moštviskih kandidatov in moštvo vodi za zdaj Dimec, ki je zmagal v obeh partijah, največ možnosti med igralci pa ima Dvočakov.

Šahovski festival na Bledu. Na Bledu so v nedeljo odigrali II. kolo šahovskega festivala. Prireditelj je vsa mešava in posamezniki razdelili v skupine, tako da igralo v I. najboljši šahisti. V tej bo najhujša borba za prvo mesto med Mariborčani, Kranjčani in člani Olimpije. V skupini moštviskih kandidatov in moštvo vodi za zdaj Dimec, ki je zmagal v obeh partijah, največ možnosti med igralci pa ima Dvočakov.

Šahovski festival na Bledu. Na Bledu so v nedeljo odigrali II. kolo šahovskega festivala. Prireditelj je vsa mešava in posamezniki razdelili v skupine, tako da igralo v I. najboljši šahisti. V tej bo najhujša borba za prvo mesto med Mariborčani, Kranjčani in člani Olimpije. V skupini moštviskih kandidatov in moštvo vodi za zdaj Dimec, ki je zmagal v obeh partijah, največ možnosti med igralci pa ima Dvočakov.

Šahovski festival na Bledu. Na Bledu so v nedeljo odigrali II. kolo šahovskega festivala. Prireditelj je vsa mešava in posamezniki razdelili v skupine, tako da igralo v I. najboljši šahisti. V tej bo najhujša borba za prvo mesto med Mariborčani, Kranjčani in člani Olimpije. V skupini moštviskih kandidatov in moštvo vodi za zdaj Dimec, ki je zmagal v obeh partijah, največ možnosti med igralci pa ima Dvočakov.

Šahovski festival na Bledu. Na Bledu so v nedeljo odigrali II. kolo šahovskega festivala. Prireditelj je vsa mešava in posamezniki razdelili v skupine, tako da igralo v I. najboljši šahisti. V tej bo najhujša borba za prvo mesto med Mariborčani, Kranjčani in člani Olimpije. V skupini moštviskih kandidatov in moštvo vodi za zdaj Dimec, ki je zmagal v obeh partijah, največ možnosti med igralci pa ima Dvočakov.

Šahovski festival na Bledu. Na Bledu so v nedeljo odigrali II. kolo šahovskega festivala. Prireditelj je vsa mešava in posamezniki razdelili v skupine, tako da igralo v I. najboljši šahisti. V tej bo najhujša borba za prvo mesto med Mariborčani, Kranjčani in člani Olimpije. V skupini moštviskih kandidatov in moštvo vodi za zdaj Dimec, ki je zmagal v obeh partijah, največ možnosti med igralci pa ima Dvočakov.

Šahovski festival na Bledu. Na Bledu so v nedeljo odigrali II. kolo šahovskega festivala. Prireditelj je vsa mešava in posamezniki razdelili v skupine, tako da igralo v I. najboljši šahisti. V tej bo najhujša borba za prvo mesto med Mariborčani, Kranjčani in člani Olimpije. V skupini moštviskih kandidatov in moštvo vodi za zdaj Dimec, ki je zmagal v obeh partijah, največ možnosti med igralci pa ima Dvočakov.

Šahovski festival na Bledu. Na Bledu so v nedeljo odigrali II. kolo šahovskega festivala. Prireditelj je vsa mešava in posamezniki razdelili v skupine, tako da igralo v I. najboljši šahisti. V tej bo najhujša borba za prvo mesto med Mariborčani, Kranjčani in člani Olimpije. V skupini moštviskih kandidatov in moštvo vodi za zdaj Dimec, ki je zmagal v obeh partijah, največ možnosti med igralci pa ima Dvočakov.

Šahovski festival na Bledu. Na Bledu so v nedeljo odigrali II. kolo šahovskega festivala. Prireditelj je vsa mešava in posamezniki razdelili v skupine, tako da igralo v I. najboljši šahisti. V tej bo najhujša borba za prvo mesto med Mariborčani, Kranjčani in člani Olimpije. V skupini moštviskih kandidatov in moštvo vodi za zdaj Dimec, ki je zmagal v obeh partijah, največ možnosti med igralci pa ima Dvočakov.

Šahovski festival na Bledu. Na Bledu so v nedeljo odigrali II. kolo šahovskega festivala. Prireditelj je vsa mešava in posamezniki razdelili v skupine, tako da igralo v I. najboljši šahisti. V tej bo najhujša borba za prvo mesto med Mariborčani, Kranjčani in člani Olimpije. V skupini moštviskih kandidatov in moštvo vodi za zdaj Dimec, ki je zmagal v obeh partijah, največ možnosti med igralci pa ima Dvočakov.

Šahovski festival na Bledu. Na Bledu so v nedeljo odigrali II. kolo šahovskega festivala. Prireditelj je vsa mešava in posamezniki razdelili v skupine, tako da igralo v I. najboljši šahisti. V tej bo najhujša borba za prvo mesto med Mariborčani, Kranjčani in člani Olimpije. V skupini moštviskih kandidatov in moštvo vodi za zdaj Dimec, ki je zmagal v obeh partijah, največ možnosti med igralci pa ima Dvočakov.

Šahovski festival na Bledu. Na Bledu so v nedeljo odigrali II. kolo šahovskega festivala. Prireditelj je vsa mešava in posamezniki razdelili v skupine, tako da igralo v I. najboljši šahisti. V tej bo najhujša borba za prvo mesto med Mariborčani, Kranjčani in člani Olimpije. V skupini moštviskih kandidatov in moštvo vodi za zdaj Dimec, ki je zmagal v obeh partijah, največ možnosti med igralci pa ima Dvočakov.

DNEVNE VESTI

KOLENDAR
Torek, 10. junija: Marjeta
Sreda, 11. junija: Srečko

NOČNA ZDRAVNIŠKA DEŽURNA
SLUŽBA ZA NUJNE OBISKE
NA BOLNIŠKOVEM DOMU od 20.
do 7. ure zjutraj. Od nedeljah in
praznikih ves dan.

ZDRAVSTVENI DOM CENTER:
dr. Podobnik Jože, Miklošičeva 24,
telefon 39-151, v sredo dr.
Kajželj Mirko, Miklošičeva 24,
telefon 39-151. Za obiske otrok
sreda štoviška.

ZDRAVSTVENI DOM RUDNIK:
dr. Velikonja Václav, Ambula-
ntna izlanska c. 34, telefon
31-359, v sredo dr. Zavrž-Bartol
Iva, Zdravstveni dom Moste,
Krečkova 3, telefon 31-359. V od-
sotnosti zdravniška kličite
telefon LM 30-300.

ZDRAVSTVENI DOM MOSTE:
dr. Debevec Rado, Zdravstveni
dom Moste, Krečkova 3, telefon
31-359. V odsotnosti zdravniška
kličite telefon LM 30-300.

ZDRAVSTVENI DOM SISKI:
dr. Matkovič Ljubimko, Cerne-
sova 31, telefon 22-831.

ZDRAVSTVENI DOM BEZIGRAD:
dr. Voglar Zlatko, Celovška 34,
telefon 21-808.

ZDRAVSTVENI DOM VIČ:
dr. Stok Milčo, Cankarjeva 10,
telefon 21-519. Nedeljska dežur-
na služba v ambulanti Mirje,
Trg mladinskih delovnih brigad
3, od 8. do 14. ure, telefon 21-797.

Proti sladkorni bolezni, protinu
in točkovastni (bolezni) vseh
delovnih pomolov v "DONAT"
zdravstveni domovi. Zdravstveni
domovi zahtevajo ga v trgovinah
pri "Mercatorju, Prehrani" in
"Ekonomu" v Ljubljani.

V počastitev spomina pokojnega
prof. Trošta Franca darujejo njegovi
priatelji, 1200 dinarjev skladu
"Ravnateljstvo zavoda za
inštitutne raziskave" v Ljubljani.

ZAHVALA
Iskreno se zahvaljujem docentu
dr. Zmuru Milani, dr. Času An-
tonu in dr. Šabcu za uspešno
opravljeno operacijo in za vso
skrb, ki so mi jo posvetili v času
mojega zdravljenja na nevroki-
rurškem oddelku Kirurške klini-
ke v Ljubljani.

Prav tako se najlepše zahvalju-
jem vsem bolniškim sestram in
ostalemu osebju tega oddelka.

Maturne klasične gimnazije
v Sentvidu nad Ljubljano, letnik
1918, vabilu na sestanek ob 9. let-
nici mature. Vabilu tudi vse, ki
so začeli ali kakor koli z nami
nadaljevali študij in tem razredi
v letnikih od 2. julija v gostinski
Cankarjevi, Poljanska cesta ob 19.
ur. Prijavite se: dr. Tonetu Ho-
varju, Ljubljana, Puharjeva
3/III.

Maturnanti za klasične gimnazije
v Ljubljani, letnik 1918 se zbere-
mo v soboto 14. junija zvečer v
restoraciji Slavija. Prijave pošil-
jate Pavčku, Rožna dolina 18,
Sentvid in prijatelju Tranku
Milanu za diplomu na Ekonomski
fakulteti čestita - Ivan.

Zlatoporočencema Pepet in Na-
teta Čadež prisrčno čestitam!
Nada, Naska, pokloni, de-
NOVET, LAK ZA PAREKETE
"ME-LIX" - garancija 5 let do-
biti pri "Chemex", Ljubljana, Mai-
strova 10.

Vsaka rogorija, specerija, za-
druga, vsaka trgovina, ki prodaja
milo za gospodinjstvo, prodaja tu-
di "FLEX". Za občenež madaev
bemo "FLEX".

Tretja številka revije "Sodobna
glasna" kaže po zanimivi vsebini
in lepi opremi zopet napredek.
Novost je pregledna ponovitev
monografije. Članki o napravah
zvočnika, računski pripomočki
in pasarniškem postavljanju, na-
rekovalnih aparatih itd., bodo za-
dovoljili vse bralce. Novi intere-
senti dobijo številko brezplačno
za vpogled. Pislo upravi,
Ljubljana, Gosposka 12.

PEDISAL
Ohrani noge zdrave, jim
podeli svežost in prožnost
Lekarna-parfumerije.

Planinsko društvo Ljubljana-
matica priredi tri skupinske izle-
te: 11. junija na Golico in na
Dovški križ, 23. junija na na Sut-
jeko. Prijave za Golico se do 11.
junija, za Dovško do 20. junija,
za Sutjesko pa do 20. junija.
Za Sutjesko je število omejeno.

UPORABLJAJTE TUDI VI
"Pour Vous"
KLINIČNO PREIZKUŠENO
KREMO!

Kolikor plašč - toliko dobiči!
Če hočeš prvovrstno masto kre-
mo, potem zahtevaj ULTRAGIN-
sport krema.

Pegason
Pese vam ob stalni uporabi zagotovo
odstrani Pegason krema.
Zahtevajte povsod samo Pegason!

GLEDALISCA
DRAMA
Torek, 10. junija ob 15.30: Miller
"Smrt trgovskega potnika" - Di-
daktična abonma II (Štoviška so v
prodaji).
Sreda, 11. junija ob 20: Miller
"Smrt trgovskega potnika" -
Abonma D. (Preostale vstopnice
so v prodaji).

Abonente dijalskega abonmaja
II opozarjamo, da imajo predstava
"Smrt trgovskega potnika" iz-
jemoma danes, ob 15.30. uri.

OPERA
Torek, 10. junija ob 20: Verdi
"Otello" - Gostovanje Jožeta Go-
stiča, Abonma red C (Vstopnice
tudi v prodaji).
Sreda, 11. junija ob 20: Wagner
"Večni mornar" - Abonma red E
(Vstopnice tudi v prodaji).

Kot zadnje premiero v sezoni bo
uprizorila Opera v nedeljo, 15. ju-
nija, Verdijevo "Aida", ki je naj-
bolj veličavno in najbolj pri-
jubljeno delo mojstra Ita-
lianske opere. Ker od zadnje na-
še "Aide" mineva že petnajste le-
to, bodo pri premieri sodelovali
pevci, ki prvič poletjo to Verdije-
vo opero na našem odru. Vstop-
nice bodo v prodaji od srede, 11.
junija od 17. ure dalje.

MESTNO GLEDALISCE
v Ljubljani - Gledališka družba
Torek, 10. junija ob 20: Nuša
"Dr. Gostovanje v Medvodah"
Sreda, 11. junija ob 20: Goldoni
"Grobjanje". Gostovanje svetovno
znane italijanske grupe Ceser
Basaggio.

Cenjene obiskovalce obveščamo,
da bo v sredo, 11. junija, gosta-
vala svetovna znana italijanska

grupa Ceser Basaggio z Goldoni-
jevo komedijo "Grobjanje". Vstop-
nice so v prodaji pri blagajni gje-
dišča.

MESTNO LUTKOVNO
GLEDALISCE
ROČNE LUTKE
Resljeva c. 36
Gostovanje v igro Frana Mličič,
skega "Dve veselji zgodbi".
Torek, 10. junija ob 9: Gostova-
nje v Dornberku
Ob 11.30: Gostovanje v Komnu
Ob 16: Gostovanje v Stanjuju.
Sreda, 11. junija ob 8.30: Gostova-
nje v Ajdovščini.
Ob 11.30: Gostovanje v Vipavi
Ob 15: Gostovanje v Vipavi.

EKSPERIMENTALNO
GLEDALISCE V LJUBLJANI
Križanke
Četrtek, 12. junija ob 20: William
Faulkner "Requiem za vlačugo".
Petek, 13. junija ob 20: William
Faulkner "Requiem za vlačugo".
Vstopnice so v prodaji od 10. do
12. ure in dve uri pred predstavo
pri gledališki blagajni. Rezervaci-
je po telefonu 22-011.

SLOVENSKO
NARODNO GLEDALISCE
v Mariboru
Torek, 10. junija ob 20: Dvotak
"Vrag in Kitar" - Red MAS -
Nekaj sedežev je naprodaj.
Ob 20: Puget "Srečni dnevi".
Gostovanje v Pekrah.
Sreda, 11. junija ob 15: Verd
"Aida". Izven Znižane cene.

OKRAJNO GLEDALISCE
v Ptujju
Torek, 10. junija ob 20: F Hugh
"Vsakih sto let" - Abonma in
Izven - Gostovanje v Ljutome-
ru - zadnja predstava OG-Ptuj
Petek, 13. junija ob 20: F Hugh
"Vsakih sto let" - Abonma in
Izven - Gostovanje v Kidriče-
vem - poslovnina predstava
OG-Ptuj.

Opozarjamo cenjene abonente,
ki so plačali celotni abonma, da
dvignijo pri blagajni OG denar
za zadnjo predstavo (10), ki odpa-
da. Blagajna ga bo izplačevala do
18. junija 1958, nakar bo zapadel.
Ponovno opozarjamo vse tiste,
ki še niso poravnali celotnega
abonmaja, da to stori do 17. junija
1958.

KONCERTI
Akademija za glasbo bo priredila
nocoj ob 20.15 v Filharmoniji
svoj zadnji letošnji javni nastop
kaj katerem bodo nastopili diplo-
manti pianista Miroslav Ožbina-
va (razred izredne prof. Hlde Ho-
rak-Csove) in Ljubo Rus (raz-
red izredne prof. Zore Zarnikove).
Sprejeli so vstopnice po 50 in 20
dinarjev v Filharmoniji.

KINO
"UNION": ameriški barvni
glasbeni film "NEZNI AKORDI".
Predstava ob 17. Ob 19. minuzija
ameriškega filma "MOJH SEST
KAZNJENCEV". Ob 21.30 uri
"PARADA DOBRE VOLJE". Iz-
vaja ansambel B. Adamiča s so-
ledarji M. Deržaj, B. Jurkovič, I.
F. Mičinski Ježek in Veseli an-
sambel. Vstopnice dobite pri
blagajni kina Union.

KINO "VIC": amer. barv. cinema-
scope western "BELO PERO".
Igrata Robert Wagner in Debra
Paget. Predstava ob 17. 19 in 21.
KINO "SISKA": jugoslovanski
omnibus film "V SOBOTI ZVE-
CER". Tednik F. N. 23. Pred-
stave ob 17. 19 in 21.

KINO "SLOGA": ameriški film
"PROTI VSEMI PRICAM". Ted-
nik F. N. 23. Predstave ob 17. 19.
in 21. uri.

KINO "VIC": amer. barv. cinema-
scope western "BELO PERO".
Igrata Robert Wagner in Debra
Paget. Predstava ob 17. 19 in 21.
KINO "SISKA": jugoslovanski
omnibus film "V SOBOTI ZVE-
CER". Tednik F. N. 23. Pred-
stave ob 17. 19 in 21.

LEJNI KINO "BEZIGRAD": ju-
goslovanski film "POISCI VAN-
DO KOS". Tednik Skozi vse svet
štev. 6. Predstava ob 20.30 uri.
Prodaja vstopnic uro pred za-
četkom predstave.

LEJNI KINO "BEZIGRAD": ju-
goslovanski film "POISCI VAN-
DO KOS". Tednik Skozi vse svet
štev. 6. Predstava ob 20.30 uri.
Prodaja vstopnic uro pred za-
četkom predstave.

LEJNI KINO "BEZIGRAD": ju-
goslovanski film "POISCI VAN-
DO KOS". Tednik Skozi vse svet
štev. 6. Predstava ob 20.30 uri.
Prodaja vstopnic uro pred za-
četkom predstave.

LEJNI KINO "BEZIGRAD": ju-
goslovanski film "POISCI VAN-
DO KOS". Tednik Skozi vse svet
štev. 6. Predstava ob 20.30 uri.
Prodaja vstopnic uro pred za-
četkom predstave.

LEJNI KINO "BEZIGRAD": ju-
goslovanski film "POISCI VAN-
DO KOS". Tednik Skozi vse svet
štev. 6. Predstava ob 20.30 uri.
Prodaja vstopnic uro pred za-
četkom predstave.

LEJNI KINO "BEZIGRAD": ju-
goslovanski film "POISCI VAN-
DO KOS". Tednik Skozi vse svet
štev. 6. Predstava ob 20.30 uri.
Prodaja vstopnic uro pred za-
četkom predstave.

LEJNI KINO "BEZIGRAD": ju-
goslovanski film "POISCI VAN-
DO KOS". Tednik Skozi vse svet
štev. 6. Predstava ob 20.30 uri.
Prodaja vstopnic uro pred za-
četkom predstave.

LEJNI KINO "BEZIGRAD": ju-
goslovanski film "POISCI VAN-
DO KOS". Tednik Skozi vse svet
štev. 6. Predstava ob 20.30 uri.
Prodaja vstopnic uro pred za-
četkom predstave.

LEJNI KINO "BEZIGRAD": ju-
goslovanski film "POISCI VAN-
DO KOS". Tednik Skozi vse svet
štev. 6. Predstava ob 20.30 uri.
Prodaja vstopnic uro pred za-
četkom predstave.

LEJNI KINO "BEZIGRAD": ju-
goslovanski film "POISCI VAN-
DO KOS". Tednik Skozi vse svet
štev. 6. Predstava ob 20.30 uri.
Prodaja vstopnic uro pred za-
četkom predstave.

LEJNI KINO "BEZIGRAD": ju-
goslovanski film "POISCI VAN-
DO KOS". Tednik Skozi vse svet
štev. 6. Predstava ob 20.30 uri.
Prodaja vstopnic uro pred za-
četkom predstave.

LEJNI KINO "BEZIGRAD": ju-
goslovanski film "POISCI VAN-
DO KOS". Tednik Skozi vse svet
štev. 6. Predstava ob 20.30 uri.
Prodaja vstopnic uro pred za-
četkom predstave.

LEJNI KINO "BEZIGRAD": ju-
goslovanski film "POISCI VAN-
DO KOS". Tednik Skozi vse svet
štev. 6. Predstava ob 20.30 uri.
Prodaja vstopnic uro pred za-
četkom predstave.

LEJNI KINO "BEZIGRAD": ju-
goslovanski film "POISCI VAN-
DO KOS". Tednik Skozi vse svet
štev. 6. Predstava ob 20.30 uri.
Prodaja vstopnic uro pred za-
četkom predstave.

LEJNI KINO "BEZIGRAD": ju-
goslovanski film "POISCI VAN-
DO KOS". Tednik Skozi vse svet
štev. 6. Predstava ob 20.30 uri.
Prodaja vstopnic uro pred za-
četkom predstave.

PUTNI K
SLOVENIJA
obvestila

SLOVENSKE ROJAKE IZ ZDA,
ki so na obisku v Zagorju, da
pripreja v torek, 17. junija v sode-
lovanju s Slovensko izseljenko
matko PETDNEVNI AVTOBUS-
NI IZLET PO SLOVENIJI (Porto-
rož - Idrija - Bovec - Ptuj -
Bohinj - Dobrna - Maribor -
Rogaška Slatina - Novo mesto).
Slovenski rojaki iz ZDA:
Udeležiti se tega zanimivega iz-
leta, na katerem boste lahko spo-
znali napredek vaše stare domovine.
Sporočite pravočasno, najkas-
neje pa do 16. junija vašo udelež-
bo na seznamu na naslov: PUTNIK
SLOVENIJA, Ljubljana, Titova 12.
Zbirališče udeležencev izleta je v
torek, 17. junija v dopoldanskih
urah pri PUTNIKU v Ljubljani
(pri hotelu "Slom").

MALI OGLASI
KVALIFICIRANE divjarje, strugar-
je, kličavinarje, fežkalce in
varila ter kurjače za centralno
kurjavo, priučene strugarje, na-
vadne delavce za priučitev z od-
složenim vojaškim rokom sprej-
mamo takoj. Stanovanj nimamo.
- "Unitas", Ljubljana, Celovška
cesta 224. R 1703-1

VEČ DELAVCEV - TEŽAKOV -
sprejemamo. Zglasti se osebno v
"Sumi", Ljubljana, Gra-
dišče št. 9. R 1703-1

FINANČNEGA KNJIGOVODJO in
administrativno moč potrebuje
Trgovsko podjetje Lesce. Pisme-
ne ponudbe pošiljate na gorji-
naslov. Nastop službe takoj ali
po dogovoru. R 1701-1

DELOVNO mesto knjigovodje in
stenodiktografke razpisujemo po
pogodbi 11. dneva. Pravišnika o
uslužbenih gostinskih zbornic.
Za obe delovni mesti je potreb-
na ustreznna strokovna izobrazba
in praksa. Temeljna in dopolnil-
na plačila po delovnih in zbornic.
o uslužbenih gostinskih zbor-
nic. Nastop službe 1. julija 1958
ali po dogovoru. Pismene proš-
nje sprejema takoj do dne
27. junija. Gostinska zbornica
za okraj Celje. R 1700-1

SKLADISNIŠKA sprejemamo za
mizarsko podjetje. Kvalifikacija:
izkušen mizar. Naslov v oglaš-
nem oddelku. R 1723-1

KVALIFICIRANE SOBOSLIKAR-
je, plekarje in dva skladišna
delavca sprejemo takoj ali po do-
govoru v Ljubljani. Ljubljana
Gospodarska cesta 15. R 1723-1

ADMINISTRATIVNO MOČ z zna-
merne stroještva in materialnega
knjigovodstva sprejemamo takoj.
Ponudbe pošiljate na delovni
čas v ogl. oddelku. R 1715-1

HRANO in POSTELO dam fan-
tu, ki bi popoldne pomagal na
Kmetiji. Za vasjo št. 6. Zagor-
nja Sika. R 1711-1

VRATARJA za čuvajstvo oziroma
vratarsko službo sprejemamo.
- Nastop takoj. Naslov v oglašnem
oddelku. R 1708-1

TOVARNAR v Zürichu, starejši
zakonski par brez otrok, išče
mlajšo gospodinjstvo pomočnico
z delnim znanjem nemškega,
francoskega in italijanskega je-
zika. Potreben je smisel za red
in čistočo, delno obvladanje ku-
che, biti mora ljubiteljska živali
(par mačk, pasov, gost in sl.). Za-
poseljevanje v stari hiši, plača 200
Str. poleg hrane in stanovanja.
Ponudbe z naslovom pod "Julije"
v ogl. odd. R 1704-1

KROJALKA in papirnik v tra-
fikci z obrtno knjigovodskim te-
čajem išče zaposlitve. Cenjene
dopise pod "Internitanka" v ogl.
oddelku. R 1299-1

KLJUČAVNICARJE, pomožnika
sodarja in navadne delavce za
delo v proizvodnji sprejme in-
dustrijsko podjetje v Ljubljani
takoj ali po dogovoru. Naslov v
oglašnem oddelku. R 1699-1

VEČ soboslikarskih pomočnikov,
pomožnega delavca in vajence
sprejemamo. Plača po dogovoru.
- Sadržaj: obrtna zadruga sobno
dekorativnih slikarjev in ple-
skarjev. Ljubljana. R 1298-1

PRIKROJEVALNI TEČAJ nudi -
salon "Kudera, Tomšičeva ulica
št. 2. R 1298-1

HIŠNO VODNO ČRPALKO, kom-
plet z elektromotorjem 1,5 Kw,
280 v, črpaliko, 4-stopnja, H 37 m,
Q 70 l-min., tlačni kot 350 il-
trov in pripomočki, plača 1000.00
ugodno prodam. Naslov v
podružnici SP Kranj. R 1273-4

DIRKALNO KOLO "Blanche", ita-
lijanska, 8 prestav ugodno pro-
dam. Kuk Henrik Novo Celje,
p. Zalec. R 1273-4

VSELJIV lep delovni prostor za
iščo lepo obrt, vrt, garažo, pro-
gram in dodatke pod "Skoro do-
biti" v ogl. odd. R 1691-4

KOLO, novo žensko dekluško, -
prodajam po ugodni ceni. Naslov:
Ivane Ivan, Ljubljana, Moste,
Zadruga št. 5. R 1298-4

OŠEBNI AVTO Ford 8 w, ugodno
prodajam. - Reševalna postaja
Ptuj. R 1270-4

TRICIKEL, nosilnost 200 kg, pro-
gram Zgornja Siska, Pavšičeva
št. 20. R 1273-4

MOPED, special, tri brzine, C. B.,
zadnji tip, prodam. Titova cesta
kupim. Ponudbe pod "350.000" v
podružnici SP Kranj. R 1273-5

MANJŠO BARAKO za stanovanje
od Ljubljane do Zaleca kupim.
Kdor jo ima, naj piše ali se
zgodbi v Zgornjem Kasiu števil-
ka 24. R 1269-5

AVTO Topolino, zelo dober, Ku-
pim, plačam takoj. Naslov v ogl.
oddelku. R 1684-5

JUŽNJE V VIHARJU. Armošča
Adamiča, kupim in dobro pla-
čam. - Pismene ponudbe pod
"Knjižnica" v ogl. odd. R 1263-5

IGNAC JAN
urar
Pogreb nepozabnega pokojnika bo v torek, 10. ju-
nija ob 17. uri na pokopališču Pobrežje pri Mariboru.
Zalujoci: žena Julijana, sinova Davorin in Stan-
ko, hčere Milena, Silva, Zdenka in Dora, brat
Ferdinand, snahi Marija in Dragica, zeti Joško,
Franc in Metod, vnuk in vnučkinje, svak, ne-
čaki ter nečakinje.
Maribor, Ljubljana, Trbovlje, Juršinci in Zagreb,
dne 9. junija 1958.

ENADOMA nas je zapustil naš dragi mož in očka
Nenadoma nas je zapustil naš dragi mož in očka
Nenadoma nas je zapustil naš dragi mož in očka

ALOJZIJ HROVATIĆ
Pogreb bo v sredo, 11. junija 1958, ob 16.30 iz Petrove
mrliške vežice na pokopališču Zale.
Zalujoci: žena Elica, sinova Janez in Lojze ter ostalo
sorodstvo.
Ljubljana, 9. junija 1958.

ENADOMA nas je zapustil naš dragi mož in očka
Nenadoma nas je zapustil naš dragi mož in očka
Nenadoma nas je zapustil naš dragi mož in očka

ENADOMA nas je zapustil naš dragi mož in očka
Nenadoma nas je zapustil naš dragi mož in očka
Nenadoma nas je zapustil naš dragi mož in očka

ENADOMA nas je zapustil naš dragi mož in očka
Nenadoma nas je zapustil naš dragi mož in očka
Nenadoma nas je zapustil naš dragi mož in očka

ENADOMA nas je zapustil naš dragi mož in očka
Nenadoma nas je zapustil naš dragi mož in očka
Nenadoma nas je zapustil naš dragi mož in očka

ENADOMA nas je zapustil naš dragi mož in očka
Nenadoma nas je zapustil naš dragi mož in očka
Nenadoma nas je zapustil naš dragi mož in očka

ENADOMA nas je zapustil naš dragi mož in očka
Nenadoma nas je zapustil naš dragi mož in očka
Nenadoma nas je zapustil naš dragi mož in očka

ENADOMA nas je zapustil naš dragi mož in očka
Nenadoma nas je zapustil naš dragi mož in očka
Nenadoma nas je zapustil naš dragi mož in očka

ENADOMA nas je zapustil naš dragi mož in očka
Nenadoma nas je zapustil naš dragi mož in očka
Nenadoma nas je zapustil naš dragi mož in očka

ENADOMA nas je zapustil naš dragi mož in očka
Nenadoma nas je zapustil naš dragi mož in očka
Nenadoma nas je zapustil naš dragi mož in očka

INDUSTRIJA
TRAKTORA I
MAŠINA
Gradberne
MONTAŽNE CEVI
BEOGRAD - Tošin Bunar 268
Telefon: 37-651

RESTAVRACIJA "GOSPODAR-
SKO RAZSTAVIŠČE" - LJUB-
LJANA vam nudi vsak dan sve-
že čevapčice-ražnjice. - Pristna
istrska in štajerska vina. - Vsak
večer pes. R 1223-11

AVTOMOBILISTI, POZOR! Ize-
lujem prevleke za avto sedeže!
Imam že izdelane ali jih nare-
đujem na nar. - Sarnavsky
Vanda, Ljubljana, Friškovec šte-
vilka 5. R 12710-1

RESTAVRACIJA "GOSPODAR-
SKO RAZSTAVIŠČE" - LJUB-
LJANA vam nudi vsak dan sve-
že čevapčice-ražnjice. - Pristna
istrska in štajerska vina. - Vsak
večer pes. R 1223-11

RESTAVRACIJA "GOSPODAR-
SKO RAZSTAVIŠČE" - LJUB-
LJANA vam nudi vsak dan sve-
že čevapčice-ražnjice. - Pristna
istrska in štajerska vina. - Vsak
večer pes. R 1223-11

RESTAVRACIJA "GOSPODAR-
SKO RAZSTAVIŠČE" - LJUB-
LJANA vam nudi vsak dan sve-
že čevapčice-ražnjice. - Pristna
istrska in štajerska vina. - Vsak
večer pes. R 1223-11

RESTAVRACIJA "GOSPODAR-
SKO RAZSTAVIŠČE" - LJUB-
LJANA vam nudi vsak dan sve-
že čevapčice-ražnjice. - Pristna
istrska in štajerska vina. - Vsak
večer pes. R 1223-11

RESTAVRACIJA "GOSPODAR-
SKO RAZSTAVIŠČE" - LJUB-
LJANA vam nudi vsak dan sve-
že čevapčice-ražnjice. - Pristna
istrska in štajerska vina. - Vsak
večer pes. R 1223-11

RESTAVRACIJA "GOSPODAR-
SKO RAZSTAVIŠČE" - LJUB-
LJANA vam nudi vsak dan sve-
že čevapčice-ražnjice. - Pristna
istrska in štajerska vina. - Vsak
večer pes. R 1223-11

RESTAVRACIJA "GOSPODAR-
SKO RAZSTAVIŠČE" - LJUB-
LJANA vam nudi vsak dan sve-
že čevapčice-ražnjice. - Pristna
istrska in štajerska vina. - Vsak
večer pes. R 1223-11

RESTAVRACIJA "GOSPODAR-
SKO RAZSTAVIŠČE" - LJUB-
LJANA vam nudi vsak dan sve-
že čevapčice-ražnjice. - Pristna
istrska in štajerska vina. - Vsak
večer pes. R 1223-11

RESTAVRACIJA "GOSPODAR-
SKO RAZSTAVIŠČE" - LJUB-
LJANA vam nudi vsak dan sve-
že čevapčice-ražnjice. - Pristna
istrska in štajerska vina. - Vsak
večer pes. R 1223-11

RESTAVRACIJA "GOSPODAR-
SKO RAZSTAVIŠČE" - LJUB-
LJANA vam nudi vsak dan sve-
že čevapčice-ražnjice. - Pristna
istrska in štajerska vina. - Vsak
večer pes. R 1223-11

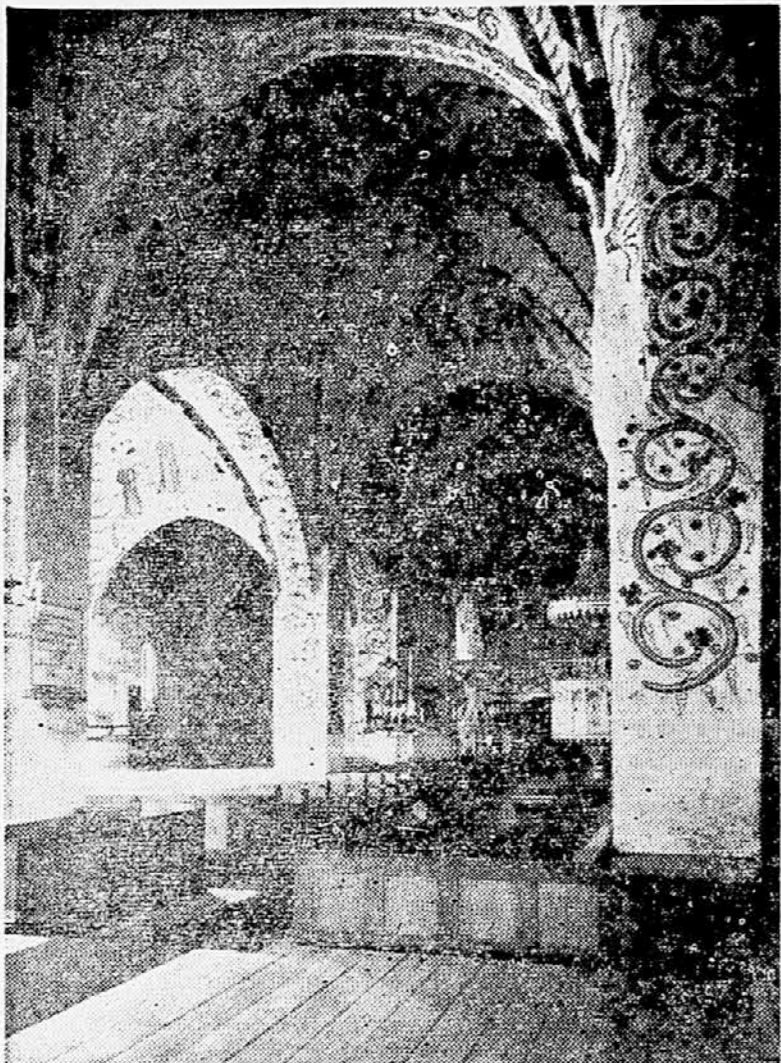
RESTAVRACIJA "GOSPODAR-
SKO RAZSTAVIŠČE" - LJUB-
LJANA vam nudi vsak dan sve-
že čevapčice-ražnjice. - Pristna
istrska in štajerska vina. - Vsak
večer pes. R 1223-11

Sporočam vsem prijate-
ljem in znancom, da je
umrl moj ljubljani mož,
oče in brat

JOŽE ŠTEFELIN
p. d. KOPIŠAR,
gostilničar
Pogreb pokojnika bo v
torek popoldne iz hiše za-
losti na vaško pokopališče

Zalujoci: Berta, žena,
Anica in Bertica, hčer-
ki, Joško in Tone, si-
nova, Anka z družino
in Jera z družino, se-
stri in ostalo sorodstvo.
Planina pod Golico, dne
8. junija 1958.

UMRLA JE NAŠA ZLATA MAMA, NAŠE VSE.
FRANJA VODOPIVEC ROJ. LIČEN
Pogreb bo v sredo, 11. junija 1958, ob 17. uri iz Fran-
čiškove mrliške vežice na Zalah.
Zalujoci: mož Ivan, sin dr. Janko, hčerka prof. Nana
Zunec ter njena Ksaverija.
Ljubljana, Rim, 9. junija 1958.</

Notranost cerkve je bogato okrašena s freskami, ki so jih šele pred kratkim odkrili in obnovili. (Finsko turistično društvo)

ŠOLANJE DEFJEKTNE MLADINE

Nič ni hujšega za starše kot spoznanje, da so dani življenje nenormalnemu otroku. Nekateri opazijo to že kmalu po otrokovem rojstvu, če se na pr. rodijo gluhi, drugi pa šele nekaj let pozneje, ko se pokaže, da otrok duševno ni normalno razvit, da njegov nemir ali pa pretirani in nerazumljivi strah ni samo posebna lastnost, temveč že tako velika značajska motnja, da je treba poklicati na pomoč zdravnika specialista.

Starši pogosto menijo, da gre le za slab značaj, da otrok ne uče ubogati, ali da je prelen za učenje in da bodo kaj dosegli z vedno strožjimi kaznimi. Toda s tem samo še stopnjujejo motnje pri otroku. Nazadnje štejejo otroka za nepoboljšljivega ali zaostalega. Ko ga ne morejo več pošiljati v šolo, mu ne nudijo drugega pouka in vzgoje in mu ne dajo možnosti, da bi se priučil kakšnemu poklicu.

Dandanes ni več vzrokov za takšno ravnanje. V mnogih deželah, tudi pri nas, so vpeljali posebne metode za vzgojo in šolanje defektne mladine. Pokazalo se je, da je mogoče celo v resnih primcih fizioloških ali psihičnih motenj doseči zadovoljiv razvoj, ki omogoča otroku, da se prilagodi normal-

nemu življenju, posebno še, če se s tem začne že zgodaj.

Priznati je treba, da je med vsemi nalogami za pedagoga najtežavneje ravno vzgajati zaostalega otroka. Pri tem sploh ne pridejo v poštev metode, ki jih uporabljajo pri normalnem pouku, delati je treba na popolnoma nov način, z metodami, doganinami na podlagi sodelovanja vzgojiteljev in zdravnikov.

V Parizu imajo posebno ustanovo, kjer prihaja to sodelovanje do razveseljivih sadov. Naloga teh zdravnikov in vzgojiteljev je zelo težavna, ker sprejemajo v šolo tudi učence, ki so večkratno prizadeti, saj je pri otroku telesna napaka pogosto povezana tudi z duševno.

Najbolj pogoste so govorne napake. Razen popolnoma nemih otrok so tudi takšni, ki so le deloma prizadeti, ki lahko izgovarjajo le določene besede, ki jecljajo. So otroci, ki se ne morejo zbrati in slediti pouku, drugi zopet imajo težave z branjem ali pisanjem. Pri nekaterih deluje misel potesneje, nekateri pa sploh ne dojemajo smisla besed ali stavkov. Eni so preobčutljivi, premagati je treba njihove fobije in obsesivnosti, drugi so deloma paralizirani ali pa epileptični.

Vsak otrok je torej primer zase. Ni jih mogoče poučevati in vzgajati po kakem splošnem merilu, saj se njihove sposobnosti dojemanja in dela zelo razlikujejo. Po drugi strani je nevarno, da bi bil ves trud šole zaman, ker starši ne poznajo posebnih šolskih metod. Zato otroka po skrbnem pregledu in opazovanju poučujejo sprva čisto individualno, nekaj časa v navzočnosti njegove matere, ki tako spozna, katere lastnosti njegovega otroka je mogoče razviti. Matji bo tako bolj in laže nadomestila vzgojiteljico, ko bo otrok doma.

Po določenem času vključijo otroka v skupino šest do osem otrok, a tudi tu se vzgojitelj ukvarja z vsakim otrokom posebej. Ko je otrok postal zaupljiv, se kaj hitro z zanimanjem loteva majhnih opravil, ki se mu zde kot igra. Ročna dela so pri otrocih zelo priljubljena, ne razvijajo pa samo njihove roč-

ne spretnosti, temveč krepijo tudi njihovo voljo.

Po posebnih metodah se pozneje otroci uče računstva, slovnice, zemljepisa, zgodovine in nekaterih praktičnih predmetov. Mnogi imajo posebno veselje z glasbo, imajo svoj šolski orkester in svojega dirigenta izmed gojencev. Enako je z risanjem, ki odpira otroku široko področje izražanja. Pri tem jim vzgojitelji puščajo največjo svobodo, da rišejo, kar hočejo in kakor hočejo. Tako rišejo zgolj iz veselja do ustvarjanja oblik in izražanja z barvami, kar vidijo ali si zamišljajo. Pogosto je risanje za otroka način, da se sprosti in uravnovesi. Tak je primer s paraliziranim dečkom, ki je narisal pokrajino, prepleteno po dolgem in počez s samimi cestami in stezami. V tem se je kazala njegova želja, da bi hodil, in z risbo se je nekoliko duševno pomiril.

Uspeh takšnih šol dokazuje, da ne smemo nikoli obupati. Danes pomeni za mnoge družine veliko olajšanje, če vedo, da morejo tudi defektni otroci prestopiti in premagati tiste ovire, zaradi katerih so že predolgo morali stati ob strani kot izobčenci.

J.O. CURWOOD BAREE

RIŠE: MIKI MUSTER

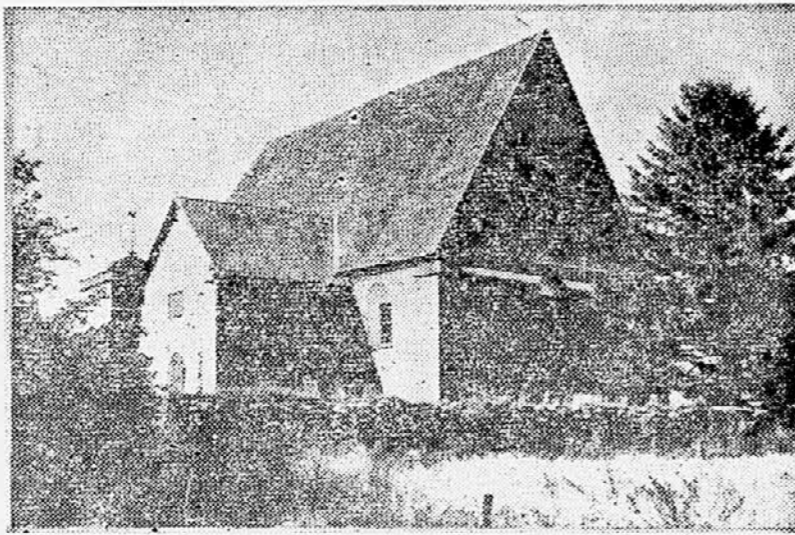

95. V prelepi jasni noči se je Baree domislil tretje možnosti. Če Nepeese ni ob pasteh, potem gotovo preuči v eni od obeh kolibic, ki ju je bil Pierrot zgradil na svojem lovskem področju. Tekel je neutrudno naprej, čeprav bil sneg globok in se je Baree včasih do glave pogrezal vanj. Oddaljeno zavijanje volkov ga ni motilo.

Malo znana umetnost

Dandanes je zanimanje za srednjeveško umetnost zelo veliko. V mnogih deželah odkrivajo vedno nove spomenike tega časa.

Na Finskem so odkrili več poslikanih cerkev, katerih freske so nastale v XIV., XV. in XVI. stoletju. Finsko sopokrajstvanje je v XI. stoletju, toda šele iz XIII. stoletja so spomeniki, ki bi se razlikovali od norveških, švedskih in danskih, po katerih so prihajali na Finsko zapadnoskopski vplivi: francoske, angleške in nemške umetnosti. Bogate stenske slikarstvo se je nato razvijalo dve in pol stoletje in kaže izrazite domače poteze. Ni znano, da bi delali na Finskem tuji slikarji, zato domnevajo, da so se domači umetniki učili v tujini in nato doma izoblikovali svoj lokalni način. Splošna čisto ornamenatna dvoobarvna slikarstvo se je polagoma obogatilo s figuralnimi scenami iz biblije, ki so presajene na domača tla in postopoma vedno bolj barvite. Adam in Eva se sprehajata po finski pokrajini in svetniki prihajajo

Stiri sto let stara finska cerkev, ki je tipična za takratno finsko arhitekturo, v bližini vasi Hattula. (Finsko turistično društvo)

iz malih lesenih hišic. To slikarstvo je doseglo že veliko stopnjo realizma, ko mu je protestantizem v 16. stoletju dokončno izpodrezal korenine. Freske so zdaj večinoma prebežili in jih ponovno odkrivajo šele v zadnjem času.

Praktična moda

Znano je, kako nevarno je za pešce hoditi ponoči po nerazsvetljeni cesti. Za sofarje motornih vozil je tak človek skoraj neviden, vidi le temno senco, ki se premika po cesti. Prav zato imajo prometni milicniki, gasarji in tudi vojski zaščitne manšete ali zavahke, ki se v svitu žarometov leskečejo in opozorijo voznika. To je vsekakor koristno tako za pešce kot za voznike in gotovo si je že marsikateri med njimi želel, da bi bili ponoči vsi pešci svetlikajoče se lučke na cesti.

Tekstilno podjetje Raytex v Zürichu je rešilo to vprašanje prva imenito: dalo je zaščitnim znakom nočnih pešcev privlačno modno nočevost. V izloženem oknu velike modne hiše se

sprehajajo v svitu žarometov manekeni. Na dežnih plaščih in jopičih iz umetnega usnja so na ovratniku, pasu pa tudi hrbtu vstili pasovi svetlikajočega se materiala. Zenskem svetu je predstavilo podjetje model modnega plašča »Pluvaflex«, ki s svetlikajočim vzorcem ščiti lastnico pred nevarnostjo in ji je obenem v okras.

Pri vsem tem pa je podjetje pozabilo na nekaj važnega. Vse te novosti so namreč prirejene okusu meščanov, ki se jim ni treba bati temnih nočnih ulic. Treba bo pa misliti tudi na kmečko prebivalstvo, na staro ženo, ki si bo raje izbrala svetlikajoče se ruto kot pa novi model dežnega plašča.

Vaš primer je prav zanimiv, radoveden sem, kaj bo pokazala obdukcija!

Nekaj časa ni nič zgodilo. Poročnik Woodfinch je bil eden izmed tistih ljudi, ki delajo samo eno stvar naenkrat, in v tem hipu je polnil svojo pipo s tobakom iz nepremoljive mošnje, ki je bila velika kot majhen predpasnik. Niti drobca tobaka ni stresel. Presenečen bi bil, če bi se mu tobak stresel. Bil je počasen, metodičen človek. Oblike ni nosil zato, da bi se z njo razkazoval, vendar je bila lepo krojena. Ob treh popoldne je bil tako gladko obrt, da je bilo videti, kot da se mu sploh ne bi bilo treba briti. Redke lase je imel tako prečunalno počesane, da so mu pokrivali skoraj vso glavo. Prejšnji večer doma sem prišel do zaključka, da bi mu le s težavo prodal avtomobil ali kar koli drugega, četudi bi ga potreboval.

V pisarni sta bila še dva detektiva, ki sta bila tudi prejšnji večer pri meni doma. Mesnati možakar z ogorkom cigare v kotu ust in črnim klobukom na glavi se je pisal Scavuzzo. Tretji pa je bil nekdo v modri obleki, ki je sedel pri mizi in je imel pred seboj beležnico in svinčnik. Prejšnji večer je sedel z beležnico in svinčnikom pri moji mizi v dnevnici sobi.

Poročnik Woodfinch je potegnil, kritično pogledal goreči tobak, nato pa se napolnil obrn k meni. »Torej do sinoči niste poznali Jasperja Vitala, niti slišali o njem?« je rekel, kot da bi nadaljeval prekinjeni pogovor.

»Koga?« Ko sem že odgovoril, sem spoznal, da je pričakoval od mene »ne« ali »da«, s čimer bi se ujel v past.

Jasperja Vitala, možkega, ki je bil umorjen v vaši garaži. V denarnici je imel posetnico in kakih tisoč sedem sto dolarjev gotovine. To je bilo njegovo pravo ime. Brooklynska policija ga je imela že zapisanega. Pred šestimi leti je bil aretiran, ker je organiziral loterijo na izmišljene številke. Ni hotel plačati niti tistega odstotka, ki ga dobijo srečni dobitniki. Ni bil pošten tat. Obsojen je bil na deset mesecev. Ko je prišel iz ječe, ga v Brooklynu nismo videli več, dokler se sinoči ni pojavilo njegovo truplo.

»Bil je na jugu,« sem rekel. Woodfinch je prijel pipo z obema rokama, »Kako pa veste to,« ga niste poznali?

»Ze sinoči sem vam povedal, da je med vožnjo Larry omenil, da sta prišla z juga. Njun avtomobil je imel tablico s Floride. Lahko pa je bil seveda tudi ukraden.«

»Telefonirali smo v občino Dade na Floridi,« je rekel Woodfinch. »Avtomobil je bil res Vitalov. Registracijska številka, številka motorja, vse se ujema in je na njegovo ime. Živel je v Miamiju. Dvakrat je bil aretiran zaradi igralnih avtomatov. Na Floridi ne marajo, da bi avtomati konkurirali domaćemu hazardu.« Potegnil je dim. »Zakaj pravite, da je bil avtomobil ukraden?«

»Omenil sem samo to možnost. Denar, ki ga je imel Vital, je bil morda vse, kar je imel. Za takšen avtomobil pa mora biti človek bogat. Pa še gangster je bil.«

»Frav. Kaj pa Raymond Teacher?«

»No kaj?« sem vprašal. »Verjetno kak drug gangster. Jaz se ne spoznam na gangsterje. To je vaša zadeva.«

»Zafrankant,« je zagodrnjal mesnati detektiv Scavuzzo. Sedel je na eni izmed pisalnih miz, noge so mu bingljale navzdol in gledal me je postrani.

Poročnik Woodfinch ga je na kratko pogledal, nato pa je prestavil papirje na mizi. »Rodil se je kot Raymond Teacher, toda imel je tudi druga imena. Wheel Raymond, Wilson Ray, Ted Wishingdale. Radoveden sem, kako si je izmislil ta Wishingdale. Gangster. V zadnjih desetih letih je preživel več časa v ječi kot p. izven nje. Telesni napadi, ukradeni avtomobili, ropi. Človek bi bil mislil, da bo umrl s kroglo v možganih, pa ga je povozil avtomobil, kot katerega koli uglednega državljana. Ali imate kaj pripomniti, gospod Breen?«

Segel sem z roko in ugasil cigareto v poročnikovem pepelniku. Vsi trije so me mirno opazovali.

»Sinoči sem vam povedal vse, kar vem,« sem rekel. »No, poglejmo.« Woodfinch se je naslonil nazaj. »Začeli bomo z Vitalom, ki vam ponuja pet sto dolarjev za kovček. Denar je imel v denarnici. Zakaj ga niste vzeli?«

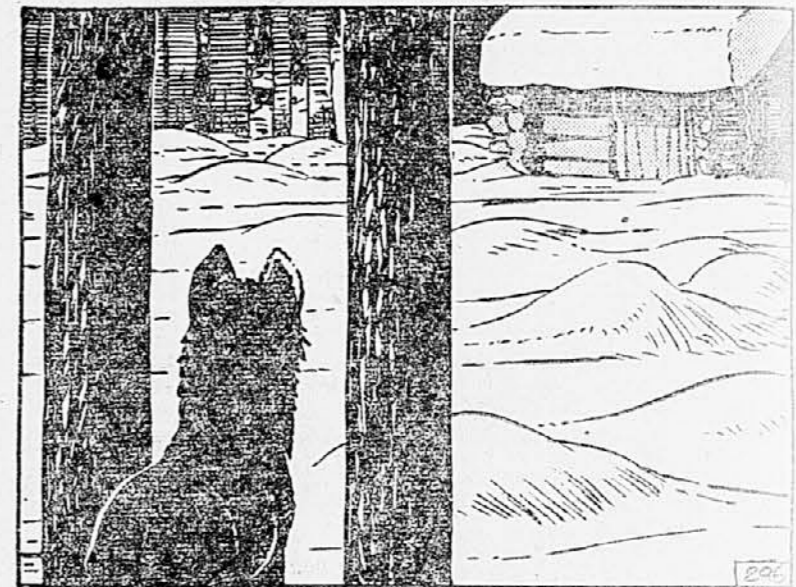
»Zato, ker kovček ni bil moj.«

»Ste prepričani, da niste pogledali, kaj je v kovčku?«

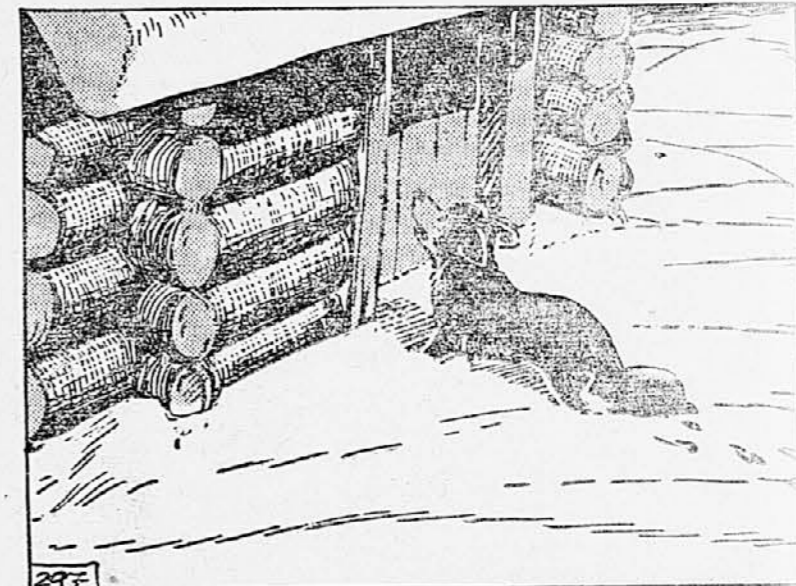
»Bil je zaklenjen.«

Mučeništvo brezdelja

»Za brezdelje niso nikoli dovolj plačani.« Takšen je pravzaprav izid poskusov, ki so jih opravili v nekem ameriškem laboratoriju. Med študenti so poiskali prostovoljce za brezdelje: zlekjenci na udobnem divanu v mirni in temni sobi so imeli edino razvedrilo v rednih in ne preobilnih obrokih hrane. S tem so zaslužili skoraj 10 tisoč din na dan. Vendar so ti poskusi pokazali, da takega življenja ne prenese dolgo niti najrevnejši študent in da se že po 12 urah kažejo prvi znaki duševnih motenj. Zdi se, da nihče ne prenese z ugodjem teden dni takega načina življenja. Isti študentje so se rade volje in z največjo vnemo lotili mučnega, dolgočasnega in trikrat slabše plačanega dela, da so le ubežali brezdelju.

296. Tako je pretekel dobrih petnajst milj in o polnoči prišel na jaso, kjer je Pierrot zgradil svojo prvo kočjo. Na robu gozda se je ustavil. Več kot minuto je z dvignjenimi ušesi prisluškoval, pazljivo ovohaval zrak, gledal in čaka. Bilo je vse tiho, iz nizkega dimnika se ni kadilo in edino ekence v koči je bilo temno.

297. Razočaranje je potrl Bareeja. Zaman je iskal ves dan! Naenkrat je postal utrujen. Zavlekel se je do kolibe. Sneg ja zamedel vrata. Baree je zavilil. To ni bilo vsa zaskrbljeno, raziskujoče cviljenje. Iz grla so se mu izvil glavoivi žalosti in obupa. V snežnem zametu si je izkopalamo in v njej predremal ostanek noči.

»Pet sto dolarjev je mnogo denarja. Vsaj zame. Pa verjetno tudi za prodajalca avtomobilov.«

Vzel sem iz žepa cigareto. Bal sem se, da se mi bodo od jeze začele tresti roke. »Razumem, da oba gangsterja, Jasper Vital in Larry, nista mogla verjeti, da je lahko človek pošten. Morda tudi vi kot policaj ne morete verjeti tega.«

»Če je kaka zgodba zanič, je pač zanič,« je komentiral Scavuzzo s svoje mize.

»Molči,« mu je mirno rekel Woodfinch. »V redu, gospod Breen. Niste vedeli, kaj je v kovčku. Toda ko vam je Vital ponudil pet sto dolarjev, ste vedeli, da je vreden še mnogo več. Odločili ste se, da ga boste obdržali.«

»Zato, ker kovček ni bilo moj. Zato ga nisem prodal.«

»Nato so vam pomolili pod nos pištolo, pa ga še vedno niste dali. Kaj je z vami? Ali boste rekli, da ste tako pošten, da bi se pustili ubiti?«

»Vrgel sem bil ključ proč,« sem rekel. »Morali bi ga iskati po travi in Esther bi nas videla in prišla ven. Nisem pa seveda hotel iti v hišo, da bi vzel drugi ključ od Esther.«

»Zakaj se pa onadva nista spomnila, da bi šla v hišo po ključ?«

»Saj sem vam že povedal. Jasper Vital ni hotel, da bi bila vmešana Esther.«

Scavuzzo se je posmehnul.

»Kaj pa je Jasperja Vitala brigala tuja ženska?« je vprašal Woodfinch.

»Kako pa naj jaz vem. Morda je bil gentleman. Razen tega pa je mislil, da bo dobil od mene kake podatke. Če bi prisilil Esther, da bi mu dala ključ, bi moral odpeljati s seboj tudi njo. To pa ni bilo potrebno.«

Pipa mu je ugasnila. Poročnik Woodfinch je stlačil pepel s prstom, nato pa držal k pipi prižgano vžgalico, dokler ni bil zadovoljen. Nič se mu ni mudilo. Vsi smo ga čakali.

»Kaj pa ste vi vedeli, da bi onadva hotela zvedeti?« je vprašal in se spet naslonil nazaj.

»Zmotila sta me. Mislila sta, da kaj vem.«

»Kaj pa sta to mislila?«